

Šiame numeryje:

Sunny Hills, FL, lietuviai nepasiduoda. Floridoje lankėsi Lietuvos ambasadorius. San Diego, CA, Kūčios. Renginiai Seattle, WA.

2 psl.

„Draugo“ sukaktis džiugina ir įpareigoja. Pilietinė sveikata. Demokratija turi apsiginti.

3 psl.

Pirmosios nuotraukos iš Marso. Dėl ko Žemėje pasidarė tamsiau. Kokios spalvos automobiliai yra saugiausi. Dantų protezas dramblui.

4 psl.

Stebuklingasis sodų pasaulis Lemonte. Bičiuliškai sutiktas naujas „Draugo“ priedas. Dainų ir šokių šventės vaizdajuostės. Pratešiama paroda.

6 psl.

Sportas

* Europos vyrų krepšinio klubų ULEB taurės varžybų F grupės septintojo rato rungtynėse Vilniaus „Lietuvos rytas“ antradienį namuose sutriuškino Splito „Croatia Osiguranje“ komandą 103:56 (nuotr.) ir iškovojo šeštąją pergalę. „Lietuvos rytas“ šventė didžiausią pergalę ši sezoną, o didžiausią indėlį į ją įnešė jauni vilniečių krepšininkai. Triuškintą rungtynių baigtį iš dalies nulėmė ir tai, jog Kroatijos komanda atvyko į Vilnių išvaręsi. Splito klubas iš namų išvyko pirmadienį ryte, tačiau įstrigo Zagrebo oro uoste ir Vilniui nusileido likus vos valandai iki rungtynių. Tačiau policijos lydimą svečių komanda greit pasiekė rungtynių areną, ir varžybos prasidėjo tik 15 minučių vėliau nei numatyta.

* Elektrėnuose ir Kaune vykstančiose pasaulio jaunimo (iki 20 metų) ledo ritulio čempionato II pogrupo B grupės varžybose antradienį Lietuvos rinktinė savo antrąsias rungtynes pralaimėjo Kroatijos komandai 0:3.

Naujausios žinios

* Vyriausybė pritarė 34 proc. „Lietuvos dujų“ akcijų pardavimui „Gazprom“.

* Lietuvoje laukiama NATO vadovų vizitų.

Prezidento žmona valstybės vadovo rezidencijoje numato gyventi devynerius metus

Vilnius, sausio 6 d. (Elta) — Prezidento žmona Laima Paksienė tikisi, kad po dviejų mėnesių jų šeima jau galės persikelti į suremontuotą rezidenciją, kurioje planuoja gyventi 9 metus. Apie tai L. Paksienė kalbėjo antradienį, priimdama žurnalistus rezidencijoje Turiniskėse, kur pradėdami remonto darbai.

Juos vykdys AB „Panevėžio statybos trestas“ statybininkai, laimėję konkursą, pasiūlę darbus atlikti už mažiausią kainą. Remontui iš biudžeto skiriama apie 196,000 litų.

Prezidento rezidencijoje iki praėjusių metų rudens gyveno prezidentas Valdas Adamkus.

Prezidentūros Ūkio skyriaus vedėjo Eduardo Tašlinskio teigimu, išsikėlus Adamkams, rezidencijoje remonto darbai nebuvo pradėti, nes

praėjusių metų biudžete nebuvo numatyta tam lėšų, be to, reikėjo laiko konkursui organizuoti. Tik patvirtinus šių metų biudžetą, galima buvo pradėti skaičiuoti darbų apimtį.

L. Paksienė sakė, kad numatoma tik minimaliai atnaujinti rezidenciją, perdažyti sienas, padidinti kai kuriuos kambarius. Prezidento žmonai labiausiai nepatinka ir nepatogi darbai atrodo virtuvė, buvusios pirmakės Almos Adamkienės „karalystė“. Pasak L. Paksienės, ją reikės iš esmės perplanuoti, paliekant tik gerą užsienietišką buitės techniką.

Prezidento žmona nesijaučia „vyriausia darbų vykdytoja“ remontuojant rezidenciją. L. Paksienė sakė, kad ji, kaip ir vyras, labiau pasikliaujanti specialistais, nes iš patirties.

Nukelta į 5 psl.

Laima Paksienė (kairėje) kalba žurnalistams apie savo svajonę. Tomo Bauro (ELTA) nuotr.

Lietuva skiria lėšų Irakui, Iranui ir Gruzijai pagelbėti

Vilnius, sausio 7 d. (BNS) — Vyriausybė trečiadienį iš rezervo paskirstė 370,000 litų humanitarinei pagalbai Irakui, Iranui ir Gruzijai.

Krašto apsaugos ministerijai buvo skirta 100,000 litų humanitarinei pagalbai Irako atstatymui suteikti.

Šiuo metu karą nualintame Irake, tarptautinės taikos stabilizavimo pajėgose, tarnauja maždaug 100 karių iš Lietuvos.

Užsienio reikalų ministerijai vyriausybė iš viso skyrė 250,000 litų. Iš jų 150,000 litų bus skirta humanitarinei pagalbai žemės drebėjimo ištiktam Iranui suteikti ir 100,000 litų Gruzijai skubioms humanitarinėms reikmėms tenkinti.

Gruodžio pabaigoje Pietryčių Iraną sukrėtė stiprus žemės

drebėjimas, kurio smūgiai siekė 6.3 taško pagal Richterio skalę. Irano vyriausybės duomenimis, žemės drebėjimo metu žuvo kelios dešimtys tūkstančių žmonių, su žeme sulygintas istorinis Bamo miestas.

Iš vyriausybės rezervo 8,000 litų dar buvo skirta visuomeninei organizacijai — Sausio 13-osios nukentėjusiųjų draugijai.

4,000 litų — visuomeninei organizacijai Sausio 13-ąją visuosiu artimųjų bendrijai „Bičiulystė“ bei visuomeninei organizacijai Lietuvos Nepriklausomybės gynimo sausio 13-osios brolijai — 8,000 litų jų veiklos išlaidoms, susijusioms su 1991 metų sausio 13-ąją nukentėjusiųjų asmenimis, iš dalies padengti.

Lietuvos pilietybės netekusio J. Borisovo lietuviškas pasas bus sunaikintas

Vilnius, sausio 7 d. (BNS) — Vilniaus 1-ojo pasų poskyrio darbuotojai trečiadienį naikinimui į dokumentų išrašymo centrą išvežė Lietuvos pilietybės netekusio verslininko Jurijaus Borisovo pasą.

J. Borisovo Lietuvos piliečio pasas kurį laiką buvo laikomas Generalinėje prokuratūroje, kurios pareigūnai atlieka išteisinį tyrimą dėl grasinimų prezidentui J. Borisovui šioje byloje yra įtariamasis, todėl iš jo buvo paimti Lietuvos ir Rusijos piliečio pasai.

Konstitucinio Teismo yra nustatęs, kad Lietuvos pilietybė

Nukelta į 5 psl.

Kas dešimtam Lietuvos piliečiui gali kilti problemų prašant kredito

Vilnius, sausio 7 d. (BNS) — Maždaug 10 proc. darbingų Lietuvos gyventojų laikui negrąžina skolų, todėl jie gali susidurti su keblumais norėdami gauti kreditą ar pirkti paslaugas, rodo vienos didžiausių skolų išieškojimo ir kreditų valdymo bendrovių „Žvilgsnis iš artėjų“ duomenys.

Bendrovės teigimu, tokių sunkumų gali turėti maždaug

Dėl vieno iš šešių kaltinimų prezidentui klausimų nėra

Vilnius, sausio 7 d. (BNS)

— Seimo specialioji tyrimo komisija trečiadienį baigė svarstyti vieną iš šešių kaltinimų prezidentui Rolandui Paksui, tačiau išvadą pritaręs vėliau.

Komisija nusprendė, jog Konstitucinio Teismo (KT) nustatytų faktinių aplinkybių dėl pilietybės suteikimo Jurijui Borisovui pakanka padaryti išvadą kaltinime prezidentui dėl privačių ir viešųjų interesų konflikto. Toks sprendimas buvo priimtas vienbalsiai.

Komisija atmetė prezidento interesus ginančių advokatų pasiūlymą atlikti papildomą tyrimą dėl šio kaltinimo bei išklauzinti liudytojus.

Vienas iš prezidentą ginančių advokatų Gediminas Baublys teigė, esą komisijos sprendimas apsiriboti KT medžiaga ne-

ra teisėtas, nes KT netyrė „prezidento kaltės klausimo“.

KT nustatė, jog prezidento dekretas, kuriuo išimties tvarka Lietuvos pilietybė buvo suteikta 1.2 mln. litų jo rinkimų kampanijai paaugusios bendrovės „Avia Baltika“ vadovui J. Borisovui prieštarauja Konstitucijai ir Pilietybės įstatymui.

KT taip pat pažymėjo, jog, suteikdamas pilietybę, prezidentas vadovavosi ne valstybės, o savo asmeniniais interesais ir sulaužė duotą priesaiką.

Priesaikos sulaužymas yra vienas iš trijų pagrindų pradėti apkaltą prezidentui.

Parlamentinei tyrimo komisijai nustatčius, jog kaltinimai prezidentui dėl Konstitucijos ir priesaikos pažeidimo yra pagrįsti, Seimas turės balsuoti dėl jo nušalinimo.

R. Paksas gavo išpėjamą laišką apie rengiamą pasikėsinimą

Vilnius, sausio 7 d. (BNS) — Kalėdų išvakarėse prezidentas Rolandas Paksas gavo anoniminių laišką, kuriame išpėjama apie neva rengiamą pasikėsinimą į jį.

Pasak dienraščio „Respublika“, laiške, kuriame minimi keli pasikėsinimo į R. Paksą variantai, yra ir ieškomiausio Lietuvoje nusikaltėlio Romo Zamolskio pavardė.

„Respublikos“ duomenimis, žinia apie galimą pasikėsinimą prezidentą pasiekė prieš Kalėdas.

Informaciją apie laišką patvirtino prezidento patarėjas Gintaras Šurkus. Jo teigimu, laiške išdėstyti ne grasinimai valstybės vadovui, bet perspėjimas apie tokią galimybę. Laišką skaitęs G. Šurkus iš karto apie tai pranešė R. Paksui. Pa-

tarėjo teigimu, valstybės vadovas apie laišką pranešė generaliniam prokurorui Antanui Klimavičiui ir paprašė tai iširti.

Pats A. Klimavičius kalbėti apie laišką nepanorėjo. „Nenoriu to komentuoti“, sakė jis.

„Respublikos“ žiniomis, laiške prezidentas buvo įspėtas, kad pasikėsinimas į jį gali įvykti tarp Kalėdų ir Naujųjų metų.

Tvirtinama, kad rengiami du fizinio susidorojimo su R. Paksu variantai. Pagal vieną jų pasikėsinant į R. Paksą galėjo būti panaudotas policijos ieškomas nusikaltėlis R. Zamolskis. Pagal kitą — pasikėsinant į prezidentą galėjo būti panaudoti nuodai.

Kai kuriais duomenimis, gavus šią informaciją, buvo sustiprinta R. Pakso apsauga.

Nukelta į 5 psl.

Prasižengusiems vairuotojams — specialus paskaitų kursas

Vilnius, sausio 7 d. (BNS) — Netrukus asmenys, kurie buvo sulaukyti prie vairo neblaivūs ar apsaiva nuo narkotikų, norėdami atgauti dėl to prarastą vairuotojo pažymėjimą, turės išklausti paskaitų ciklą apie alkoholio ar narkotikų žalą.

Nukelta į 5 psl.

JAV prezidentas George W. Bush pristatė naują imigracijos programą

Vašingtonas, sausio 7 d. (AFP-Reuters-BNS-dpa) — Tikėdamasis laimėti didesnę ispanakalbų rinkėjų paramą per busimus rinkimus, JAV prezidentas George W. Bush Baltuosiose rūmose trečiadienį paskelbė planą, kuris leis milijonams migrantų teisėtai gauti darbą Jungtinėse Valstijose.

Prezidentas pristatė daugiau principinius pasiūlymus, o ne konkretų įstatymo projektą.

Kitą savaitę numatytas G. W. Bush susitikimas su Meksikos prezidentu Vicente Fox, kuris jau ilgą laiką prašė JAV padaryti nuolaidų šioje srityje.

G. W. Bush sugrįžta prie pasiūlymų, kurių svarstymas buvo sustabdytas po 2001 metų rugsėjo 11-osios išpuolių, kai imta griežtai kontroliuoti įvažiuojančius į valstybę ir išvažiuojančius iš jos užsieniečius.

Pasak pareigūnų, numatoma, jog imigrantams bus leista

legaliai atvykti į JAV, jei čia jų laukia darbo vieta, be to, bus nustatyti būdai, kaip nelegaliai valstybėje jau dirbantys imigrantai galės įtvirtinti savo legalų statusą.

Imigracijos plane — dvi pagrindinės kryptys: laikinojo darbuotojų programa (A temporary worker program) ir pastoviu gyventojų leidimų (Permanent resident permit) skaičiaus per metus padidinimas, suteikiant galimybę išlošti „žaliąją kortelę“.

Besikreipiantys dėl šio statuso asmenys turės įrodyti, kad darbas, kurį jie atlieka, nebuvo reikalingas JAV piliečiams.

Po to darbuotojas su darbdaviu turės pateikti tai patvirtinančius dokumentus, susimokėti valstybinį mokestį.

Jei prašymas bus patvirtintas, tokie asmenys turės leidimą 3 metus legaliai dirbti Amerikoje.

Tokie asmenys galės laisvai keliauti, grįžti į savo gimtąją valstybę, galės naudotis minimalių atlyginimų gaunantiems amerikiečiams teikiamomis lengvatomis.

Be to, asmenys, dalyvaujantys šioje programoje, pasibaigus sutartinių 3 metų laikotarpiui, galės vėl ir vėl kreiptis dėl legalaus statuso pratęsimo.

Minieji asmenys taip pat privalės mokėti mokestius (taxes) valstybei.

JAV žinovų vertinimu, dabar Amerikoje gyvena 8-14 mln. nelegalių imigrantų, o kasmet jų skaičius padidėja vienu milijonu.

Baltųjų rūmų atstovas spaudai Scott McClellan, nors ir nekommentavo G. W. Bush kalbos turinio, sakė: „Prezidentas mano, kad Amerikos visuomenė turėtų būti svetinga“.

„Mes esame imigrantų tauta, ir tai mūsų privalumas“,

pridūrė jis.

G. W. Bush perrinkimo kampanijos strategai norėtų pritraukti per rinkimus didesnę ispanakalbų paramą, ypač valstijose, kur jie galėtų nulemti rinkimų baigtį, kaip Florida ar Kalifornija.

Ispanakalbiai rinkėjai tradiciškai remia demokratų. Per 2000 metų rinkimus už G. W. Bush balsavo tik 32 proc. ispanakalbų rinkėjų.

Jo varžovą Al Gore parėmė net 66 procentai.

Jeigu programa bus įgyvendinta, ji gali nulemti reikšmingiausius JAV imigracijos įstatymų pakeitimus nuo 1986 metų, kai legalus statusas buvo suteiktas milijonams neteisėtų imigrantų, dauguma kurių neteisėtai prasmuko per JAV ir Meksikos sieną.

Migrantų problema yra jautrus politinis klausimas.

Amerikiečiai nepritaria,

Prieš pristatydamas planą visuomenei, JAV prezidentas G. W. Bush telefonu kalbėjo su Meksikos prezidentu V. Fox. Meksikos vadovas pažymėjo, kad planas „labai įdomus“, tačiau teigė oficialius komentarus pateiks tik smulkiau susipažinęs su plano detalėmis.

kad valstybėje būtų nelegalių imigrantų, tačiau jie paprastai dirba juodžiausius darbus, kurie būtini visuomenei gyvuoti, ir kurių patys amerikiečiai vengia.

„Nesu tikras, ar to pakaks“, sakė JAV prekybos rūmų pirmininkas Thomas Donohue apie G. W. Bush idėją.

„Šiuo metu JAV dirba 10.5

mln. nelegalių darbuotojų. Jei jie bus išsiųsti namo, valstybėje teks viską uždaryti“, teigė jis.

JAV prezidento G. W. Bush imigracijos plano priešrinkimai mano, kad siūloma įgyvendinti programa atvers kelią milijonams „žaliosios kortelės“ savininkams Thomas Donohue Jungtinių Amerikos Valstijų piliečiams.

LIETUVIŲ TELKINIAI

SUNNY HILLS TOLI, BET JUDA KRUTA NEPASIDUODA

Senokai apie mus begir-dėjote. Norime pranešti, kad esame dar gyvi ir pilni energi-jos. Plečiamės, didėjame, jau-nėjame, vedame ir asfaltuo-jamė keliu, kaip grybai po lie-taus dygsta nauji namai, vie-nas už kitą dailesni. Gražiai tvarkomos poilsio zonos prie ežerų, kurių pas mus gausybė. Bijau, kad greitai būsim „didelis“ miestas ir nebebus kur grybauti ir gervuogiai. Čia baimė dėl ateities, bet jos gali ir nesulaukti, kadangi mūsų gyventojų dauguma jau „antros jaunystės“, bet vis tiek nepasiduodame. Šiemet buvo suorganizuoti du piknikai.

Lapkričio 27 d. choras „Antroji jaunystė“ surengė gražų pokylį su koncertu, loterija, karštais kalakutais ir pyragais, nes choro seniūnė Viktorija Dėdinienė ir choro vadovė Genė Beleckienė te-bėra pilnos kūrybinės energi-jos ir idėjų. Su choristų pagal-ba visas ėjo kaip iš pypkės. V. Dėdinienė jau 81 metais, bet entuziazmo ir idėjų galima

pavydėti. Į šį Padėkos dienos renginį susirinko per šimtą žmonių. Juos pamaitinti ne taip lengva. Bet šią problemą padėjo lengvai išspręsti geri pagalbininkai: viešnia iš Kanados Eufemija Walenciej, Audronė Paulauskienė, Zita Savickienė ir kaip visada sū-nus Vitas Dėdinas. Loteriją tvarkė Onė Adomaitienė ir Ona Peleckienė. Už baro sve-čius vaišino Albertas Kvečas, o kava ir pyragais — Elena Lukienė ir Agnes Sovis. G. Beleckienė prieš kiekvieną atliekamą dainą kitakalbiam pasakodavo jos turinį. Visi buvo dėkingi organizatoriams ir vadovams, kurie padovanojo gražią Padėkos dieną.

Gruodžio 7 d. LB valdyba suorganizavo koncertą. Tai valdybos narės vicepirminin-kės L. Savaitienės idėja jau antrą kartą pakviesti duetą iš Kanados — Lilią Turūtaitę ir Vytautą Mašalą. Parengimų vadovė Elena Žebertavičienė su talkininkėmis ruošė užkan-dėlius, platino bilietus, rūpi-

nosi organizaciniais reikalais. Salės stalus puikioomis puokš-tėmis papuošė Albina Vyš-niauskienė.

Šis duetas mums visiems suteikė daug gražių momentų sekmadienio Mišiose. Pasku-tinė L. Turūtaitės atlikta giesmė „Marios žemė“ (žodž. A. Dukynienės, muz. L. Turūtaitės) ne vienam išspaudė ašarą. Per koncertą sužino-jome, kad Lilija yra ne tik dainininkė, bet ir poetė bei kompozitorė. Tai Dievo didelė dovana vienam žmogui. Ji gimusi muzikų šeimoje Kau-ne. Konservatorijos akor-deono klasėje ji studijavo 5 metus ir dar 5 metus chor-vedybą su vokalinio dainavi-mu. Vėliau dirbo toje pačioje Konservatorijoje dėstytoja. Dabar jau 12 metų gyvena Kanadoje. Dirguoja 3 cho-rams, važinėja su koncertais. Repertuarai labai platus: re-liginė — bažnytinė muzika, proginiai koncertai, senovinė muzika, patriotinės dainos. Meilė tėvynei ir žmonėms ją skatina kūrybai, ji daug su-kūrusi dainų ir pati parašiusi joms muziką. Dainininkės nuosirdumas jautiamas at-liekant bet kurį pasirinktą korinį. Su Vytautu Mašalu dainuoja jau trys metai. Vytautas nuo 4 metų pradėjo dainuoti vaikų chore. Jis kilęs iš dainuojančios šeimos (dvi seserys taip pat dainininkės). Jo sodrus balsas suteikia gra-žų skambesį jų duetui. Jie šioje srityje abu labai daug dirba.

Koncerto metu buvo atlik-ta apie 20 dainų padedant aparatūrai ir akordeonui. Kai kurių dainų metu buvo įt-raukta ir publika. Norintys asmeniškai pasiklausti šio dueto, galėjo išgyti magne-tinius įrašus. Po koncerto — šokių muzika, užkandžiai, vynas ir kava. Visi džiaugė-mės malonia popiete.

Taigi gyvenimas tikrai verda, tik mes ne visada mėgstame pasigirti. Va, kad ir 13 gruodžio buvo atostogoms iš Irako grįžusio kareivio iš-kilmingas sutikimas. Turiu nukrypti į šalį. Sunny Hills gyvena daug garbingų žmo-

Lilija Turūtaitė ir Vytautas Mašalas, atlikę programą Sunny Hills, FL, lietuvių pobūvyje.

nių, vieni iš jų yra broliai Al-fonsas ir Algis Nakai su šeimomis (rašytojos Alės Rutos broliai). Abu šie broliai žurnalistai, išauuginę ir gyveniman išleidę gražias šeimas, bet plunksnos nepadaida ir dabar. Taigi Algio Nako žentas, duk-teris Rutos vyras Mike Plem-mons, kariauja Irake ir par-vyko atostogų. Turbūt visiems aišku, ką išgyveno šeima, ji iš-leisdama, ir koks visų džiaugs-mas, jo sulaukus. Tai progai paminėti ir buvo sukviesta apie 60 žmonių — kaimynų ir draugų — pasidalinti džiaugs-mu. Stalai nukrauti vaisėmis, visi nuosirdžiai sveikino mie-lą karį. Tik viena Rūtelė šyp-sojosi graudžiai, vis priglus-dama prie savo vyro, nes žino-jų, kad atostogos greitai pra-eis, vėl liks viena su trimis vaikais ir vėl reikės būti ir tėčiu, ir mama, ir dirbti ne-lengvą pedagogo darbą. O Mike visiems maloniai šypso-josi ir turbūt džiaugėsi tokiu gražiu priėmimu, surengtu jo garbei. Namuose buvo jautia-mas nuosirdus džiaugsmas; jie tikrai buvo laimingi, sulau-kę gyvo savo mielo žentelio.

Gruodžio 14 d. po 11 val. šv. Mišių gausus 40 žmonių būrys rinkosi pas Rūtą ir Al-biną Strazdžius. Renginio tikslas — pagalba Lietuvos vai-kams per Čikagoje įsikūrusią organizaciją „Vaiko vartai į mokslą“. Šią mintį iš Čikagos parvežė Julija Janonienė. Ji

su Rūta Strazdiene ir Brone Nakiene ilgokai mąstė, kaip šį renginį suorganizuoti. Šios šaunuolės ir nutarė: paruošti priešpiečius; norinčius aukoti šiemis nelaimingiems vaikams sukviešti į vieną būrį ir su-rinkti aukas. Jos savo lėšomis paruošė nuostabių pietus su sriuba, antru patiekalu ir kava bei saldumynais. Jų visas buvo taip apgalvota ir pateikta, kad ir norėdamas negalėtumei rasti priekabių. Maloni aplinka ir puošniai pa-dengti stalai sudarė išpūdį, kad čia susirinko gausi šeima pabuti kartu. Pakvietusi vi-sus prie stalų Rūta Straz-dienė trumpai supažindino su organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“ tikslais ir pasiūlė prie to prisidėti. Gerai ir ska-niai privaišinti visi mieliai pirkto loterijos bilietus, nors buvo pranešta, kad laimėji-mas yra tik vienas. Laimėtoja buvo Judita Mamaitytė. Šis renginys praėjo sėkmingai. Organizacijai „Vaiko vartai į mokslą“ buvo surinkta ir nu-siūsta 800 dol., argi ne žavų?

Kaip ir kiekvieni metai LB valdyba organizuoja ben-dras Kučias. Šiemet Kučių va-karienė buvo Community Center salėje. Renginių va-dovė Elena Žebertavičienė jau pranešė, kad moterys paruošė kučių patiekalą, o vyrai turėjo užsimokėti, dalyvių buvo daug.

A. Pečkaitis

SAN DIEGO KŪČIOS

San Diego, Kalifornijos, apylinkės lietuvių susirinko gruodžio 7 d., 2 val. p.p., švęsti antras bendras šios vietovės Kučias. Ši šventė įvyko Mission San Luis Rey McKeon centro pagrindinėje salėje. Prie baltai uždegtų stalų, papuoštų vainikėliais ir žva-kėmis, susėdėjo jauni ir seni, sutikdami senus draugus ir susipažino su naujais. Džiaugė-mės matydami ne tik daug jaunimo ir vaikučių, bet ir pastebėdami, kad dalyvavo kelių kartų šeimos.

Šventiška nuotaika mus visus rišo San Diego Bernardo Brazdžionio lituanistinės mo-kyklės programa. Gerai pasi-ruošę, su gera nuotaika, pilni energijos ir entuziazmo, vaikai tarė išmoktas eiles ir padainavo kalėdines daineles. Dainavo mergaitės, dainavo ir berniukai, konkuravdami dėl pirmenybės prie mikrofonų. Scenoje pasirodė ne tik mo-kytojos, bet ir mamos. Jos prisidėjo prie vaikučių daina-vimo ir gražiai pasirodė su

duetais. Pirmą kartą scenoje pasirodė ir tėveliai, kurie pri-tarė dainoms su gitaromis ir pianinu. Šis mielas ir malonus vaizdas, vaikams ir tėveliams kartu dalyvaujant programoje, visiems liudijo, kad čia tik-rai šiemis šventė.

Programą žaviai ir sklan-džiai pravedė mokyklės dra-mos mokytoja Ramunė Šulin-skienė.

Ji ir Simona Kaušienė rū-pinosi bei paruošė vaikučius ir tėvelius šiai programai.

Sveikinimo žodį tarė San Diego LB pirmininkas Saulius Lišauskas, pasidžiaugdamas gausiu dalyvių skaičiumi. Baigiant programą, Rolandas Kaušas trumpai papasakojo keletą lietuviškų Kučių tradi-cijų, pakvietė visus sustoti, dalintis kalėdaiciais ir gra-žiais linkėjimais.

Šventiškai papuošti stalai, pilni įvairių tradicinių lietu-viškų Kučių maisto, visus vi-liojo pasivaikinti. Vaisės pa-ruošė San Diego LB valdybos nariai ir jų pagalbininkai.

Angelei Karnienei už vaišių paruošimą. Buvo gražu ir ma-lonu apbendrauti jaukiuose Karnavičių namuose. Amba-sadorius Ušackas, pasinaudo-damas proga, planuoja ap-lankyti netoliese įkalintų dvy-lika jūreivių — Lietuvos pi-liečių, pasidomėti jų kalinimo sąlygomis, susitikti su juos gi-nančiais advokatais ir per-duoti jų šeimų sveikinimus. Šie jūreiviai nusamdtyti kitos

valstybės savininkų dirbo lai-ve, kuris buvo sugautas Ame-rikos pakrančių sargybos ka-rių, iš pietų Amerikos vežęs didelį kiekį kokaino. Lietu-viai jūrininkai sako nieko ne-žinoję apie krovinį ir jo turį. Šiuo metu jie laukia teismo sprendimo ir galimos baudos. Su jais jau kuris laikas ryšius palaiko ir konsulas Algiman-tas Karnavičius.

Mečys Šilkaitis

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūrą. Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas: administracija@draugas.org

redakcija@draugas.org

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbama lietuviškai

6918 W. Archer Ave. Ste. 5 & 6

Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9965

Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60652

Kab. tel. 773-471-3300

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuvians suvairys dantis už priėmimą kainą.

Susitarimai kalbės anglų, lietuvių, lenkų.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL

55 E. Washington, Suite 2401,

Chicago, IL

Tel. 708-422-8260.

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101

Valandos pagal susitarimą

DR. TOMAS ZUBINAS

DANTŲ GYDYTOJAS

4560 W. 103rd St.,

Oak Lawn, IL 60453

Tel. 708-423-5155.

RENGINIAI SEATTLE, WA

Sausio 25 d., sekmadienį: Seattle mieste Dainiųjų Astos Vaikėkonių grojami prancūzų kompozitorių doetai skambės Shoreline Communi-ty College teatre. Bilietus galim a užsisakyti tel. 206-546-4606. Pradžia 3 val. p.p.

Vasario 7 d., šeštadienį: Seattle lietuviai švęs Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Mi-nėjimas įvyks latvių salėje, 11710-3rd NE, Seattle. Kal-bės Lietuvos ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas, meninėje programoje daly-vaus „Lietuvis“, vaikų šokių grupės bei kiti vietiniai talen-tai. Po to bus švenstinė va-karienė; gros Vido Švagždio vadovaujamas, orkestras. Pra-džia 4:30 val. p.p.

Kovo 20 d., šeštadienį: kviečiame į Seattle LB su-sirinkimą. Aptarsime ben-

druomenės veiklą, gardžiai vaišinsimės, smagiai dainu-osime, bendrausime lietuviš-koje nuotaikoje! Suneštinės vaišės. Pradžia 7 val. vakaro. Galima teirautis: lithseattle@hotmail.com

Balandžio 4 d., Verbu sekmadienį: Seattle Lietuvos Dukterys rinksis marginti margučius Nomedos Lukoševičienės namuose. Pradžia 2 val. p.p. Informacija teikiama: seattledukters@hotmail.com

Gegužės 2 d., sekmadienį: Lietuvos Dukterų draugijos Seattle skyriaus ataskaitinis susirinkimas. Visos lietuviš maloniai kviečiamos įsijungti į LD veiklą. Atykykite 2 val. p.p. į Dainos Kinderytės Moninski namus. Daugiau informacijos suteiks pirm. Rasa Raišytė Liffick: seattledukters@hotmail.com

programą. Dėkojam ir kiekvienam San Diego LB valdy-bos nariui už darbą, entuziazmą ir gražų bendradarbia-vimą.

Giedrė Milašienė

Bernardo Brazdžionio lit. mokyklos mokiniai ir jų tėveliai atlieka programą San Diego, CA, LB apylinkės ruoštoje Kučių šventėje.

AMBASADORIUS ATOSTOGAUJA FLORIDOJ

Kai sniego pūgos ir žvar-būs vėjai ritenasi šiaurinių valstijų laukais, ST. Peters-burgo lietuvių telkinys susi-laukia daug svečių. O ypač šiais metais, kai švenčių lai-kotarpio orai yra tikrai malonūs, šiltoki ir saulėti. Vieni atvyksta atsigaiivinti bent ke-lėtą dieną prie jūros, kiti ilgesniam laikui grįžta į čia turimus butus, tretį lanko gimines ir draugus, net ir iš Lietuvos. Šiemet tokias sa-vaitės atostogas St. Peters-burge praleido ir Lietuvos ambasadorius Vygaudas Ušac-kas su žmona Loreta ir vaikais. Gruodžio 28 d. visa šeima dalyvavo lietuviškoje šv. Mišiose šv. Jėzaus vardo bažnyčioje ir Lietuvių klube valgė pietus, kur trumpoje kalboje pasidžiaugė Lietuvos pasiekimais 2003—siais me-tais ir atsakė į keletą pateik-tų klausimų. Vėliau dalyvavo, Lietuvos garbės konsulo Algi-manto Karnavičiaus reziden-cijoje, jo garbei suruoštamame kviestiniame priėmime.

Gražus būrelis svečių iš-klausė ambasadoriaus prane-šimo anglų kalba apie Lie-tuvos pasiekimus ir ateities perspektyvas. Taip pat gro-žėjos koncertu, kurį atliko trys „Herald“ vokalistų ir instrumentalistų grupės na-riai. Ši grupė susideda iš 14 narių, kurių vienas yra Rimas Karnavičius, konsulo brolis. Koncertą atliko Michelle Re-go — sopranas ir Rimas Kar-navičius — baritonas, prita-riant Duncan McMillan elek-troniniu instrumentu. Buvo

atlikti keli solo kūriniai iš ope-rečių, duetai ir lietuviška daina. Svečių tarpe buvo „St. Petersburg Times“ korespon-dentė, USF St. Petersburg Campus prezidentė, St. Pe-tersburg College prezidentas, dar keletas amerikiečių ir didokas būrys lietuvių iš pla-čios apylinkės. Visi šnekucia-vosi, grupelėmis diskutavo ir vaišinosi vynu, lietuvišku alumi, įvairiais užkandėliais. Čia teko sutikti režisierių Jo-ną Jurašą su žmona Aušra, dabar gyvenančius Sarasoto-je. Jis režisuoja teatrinis pas-tatymus įvairiose pasaulio ša-lyse, įskaitant ir Lietuvą. Da-lyvavo ir Lietuvos Seimo na-ryrs dr. Kazys Bobelis su žmo-žina Dalia. Pastarajam nese-niai buvo padaryta nugaros slankstelių operacija. Dabar jis jaučiasi puikiai, o ir ža-da grįžti į Lietuvą. Dalyvavo ir buv. prezidento Valdo Adamkaus patarėjas Remigi-jus Gaška su žmona Aldona. Nuomonėmis dalijosi prof. Bronius Vaškelis, atvykęs su žmona Stase. Profesorius dar dėsto Vytauto Didžiojo uni-versitete, Kaune, bet čia turi savo butą ir stengiasi atvykti poilsui kiekvieną atostogų progą. Matėme ir lietuvių klubo pirmininkę Loretą Ky-nienę, bei kitus apylinkės lietuvius ir Karnavičiaus gi-mines.

Po koncerto, konsulas Al-gimantas dėkojo ambasado-riui ir svečiams už atsilan-kymą. Dėkojo broliui už kon-certo ruošą. Dėkojo ir savo žmonai Nancy bei motinai

Nebūna blogų pasekmių be priežasčių, o kova su pasekmėmis nepalyginamai sunkesnė už kovą su blogų pasekmių priežastimis.

Vladivostoko Mitybos mokslinis tyrimo institutas žmones klasifikuoja į sveikus, ligonius ir nei sveikus, nei ligonius. Ką vadiname sveiku ir ką ligoniu, aiškinti nereikia. Trecioji, didžiausia yra nei sveikų, nei ligonių grupė, nes jos nariai yra potencialūs kandidatai tapti ligoniais. Šiai grupei priklauso visi, kurie nesilaiko sveikos gyvensenos būdo. Jei rūkai ar kitokius kvaišalus vartoji, maitiniesi nekokybiškais ar stokojančiais organizmų reikalingų medžiagų produktais, nesimankštini, pagal tą skirstymą, esi kandidatas į ligonius.

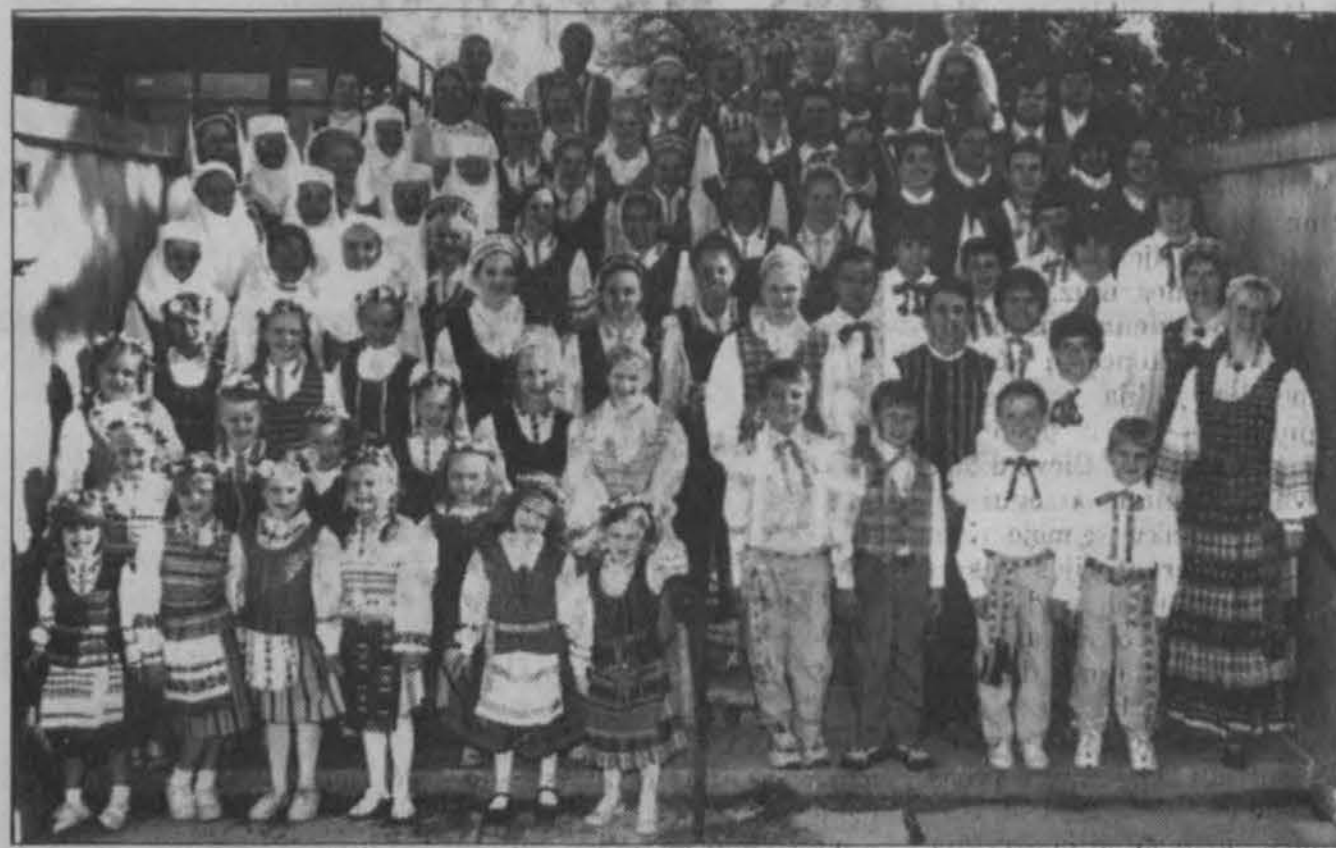
Visas medicinos, visame pasaulyje virtusios naudingo verslo objektu, dėmesys sutelktas ligoniui, t.y. kovai su blogomis pasekmėmis. Ligų išvengimui, profilaktikai priešzasių šalinimui, dėmesys nepakankamas. Dėl šios priežasties sveikieji lengvai tampa nei sveikais, nei ligoniais, o pastarieji — ligoniais, medicinos verslui reikalingiausia terpe, kovos su pasekmėmis lauku.

Šiuo pastebėjimu nepaakeisime, žinoma, Hipokrato ir Avicenos idealus išdavusios ir verslo interesus pakeitusios medicinos krypties, tačiau tu žmonių klasifikavimą, apsaugojimą, profilaktiką ir verslą pasitelkiamame vaizdžiam palyginimui su demokratija, demokratinio valdymo, visuomenės klasifikavimu ir jos kova su blogomis pasekmėmis. Demokratiją arba savivaldą, kaip valstybės reikalingą tvarkymo būdą lyginu su medicina, demokratinį valdymą — su medicininio aptarnavimo, visuomenę pagal pilietiškumą — su sveikais, ligotais bei nei sveikais, nei ligotais žmonėmis.

Pagal tokį modelį visuomenę reikia skirstyti į tikrus piliečius, sąmoningus valstybės kūrybos ir tvirtinimo dalyvius (sveikuosius), netikruosius, nedalyvaujančius rinkimuose, referendumuose, kitokioje pilietinėje veikloje (ligonius) ir formaliuosius, abejinguosius (nei sveikus, nei ligonius). Demokratinis valdymas pagal šį modelį lygintinas savitarnai, kuri bus su prantamesnė, jei ją vadinsime lietuviškai — savivalda. Štai kodėl taip daug kalbama, dedamos pastangos ugdyti ir formuoti pilietinę visuomenę, nes tik nuo jos priklauso savivaldos kokybė. Demokratinis

valdymas arba savivalda, remiasi daugumos valia. Jei dauguma formali, abejinga valstybės reikalų tvarkymui, o nuo jos priklauso savivalda, geros savivaldos kokybės negalime tikėtis. Taip, deja, yra jaunos demokratijos šalyse. Tokiomis sąlygomis tarpsta nešvari politika, ydinga savivalda, jos virsta verslu. Iš čia — partijų gausa, politinių šundaktarių, užkalbėtojų, burtininkų dariniai, kurie mulkindami abejinguosius bei formaliuosius piliečius ateina į valdžią, nedirba pastarųjų labui, o tarpsta iš politinio verslo. Toms partijoms naudinga, kad būtų ugdoma ir telktasi pilietinė visuomenė, nes jos netektų „pacientų“, iš kurių mulkinimo gyvena.

Ką daryti, kaip netikrų partijų atsikratyti, kaip savivaldos mechanizmą įvaldyti, kaip blogas priežastis, o ne pasekmės šalinėti, kaip formaliuosius ir abejinguosius piliečius tikraisiais „padaryti“? Sunkiausia ir svarbiausia yra paskutinė, tikro piliečio problema, su kuria susidorojusi, kitos išnyktų savaime. Jei medicina ligonius gydyti turi specialistus, sveikatingumu rūpintis visą sistemą, pilietinės visuomenės ugdymas, savivaldos ir valstybingumo tvirtinimas paliktas savitarnai, todėl tikrų piliečių — mažuma, todėl savivaldos kokybė prasta. Žinant, kad tikras pilietis turi būti doras, savo tautai ir valstybei ištikimas, išsilavinęs, išmanantis valstybės reikalų tvarkymo pagrindus, t.y. politizuotas žmogus, ugdymu turi rūpintis šeima, mokykla, Bažnyčia, bendruomenė, valstybė. Kol valstybė nesutvirtėjusi, trapi, nepajėgia ar nenori rūpintis piliečio ugdymu, iš tikrųjų lieka savitarna. Išskirtiniu savitarnos veiksmu laikytina vietos bendruomenė, kurioje žmogus gyvena. Savivaldos pradmenys yra bendruomeninėje gyvensenoje. Tai savytiška, tačiau veiksminga liaudies medicina piliečio sveikatingumu rūpin-tis, savivaldai ir valstybingumui tvirtinti. Nepaisant biurokratinio stabdžio, Lietuvoje vietos bendruomenės kuriasi. Iš komunistinio ir ateistinio auklėjimo išlaisvintas žmogus, per tą auklėjimą patyręs dirbtinį kolektyvizmą, susvetimėjimą, dorovės nuosmukį, deda pastangas tikram bendruomeniškumui atgaivinti, talkos būdu spresti bendrus reikalus, tvirtinti savivaldą. Kiekvienoje bendruomenėje rasime išmintingus, išprususius žmonius, kurie gali padėti nesuvokiantiems, aiškinti jiems tautos, valsty-

„Grandies“ tautinių šokių ansamblui 2003-aisiais švenčiant 45 metų sukaktį — jauniški ir vyresnieji šokėjai. Ansamblis įsteigtas Irenos Šilingienės 1953 m., nuo 1962 m. jį atgaivino ir sėkmingai vadovavo Irena Smieliauskienė, o nuo 1995 m. vadovauja buvusioji grandietė Violeta Fabionovich.

Benediktas Skvirblis nuotr.

bės sandaros ir raidos reikalus, jų svarbą asmeniniame gyvenime. Bendruomenių kūrimąsi, jų veiklą todėl reikia laikyti pilietiškumo mokykla, pilietinės visuomenės formavimo pagrindu.

Grįžkime prie pradžios — kovos su blogų pasekmių priežastimis. Ar bendruomenę pajėgi su jomis kovoti?

Prezidentinė krizė — visuomeninė vištakumo pasekmė. Jei prezidento rinkimų kampanijos metu bendruomenės būtų išsiaiškinusios prezidento teises ir galias, visuomenė nebūtų pakliuvusi į nerealių pažadų pinkles, R. Paksas tikrai nebūtų išrinktas. Deja, bendruomenių kūri-

masis, jų veikla tik neseniai prasidėjo, o neorganizuota minia paprastai vadovaujasi ne protu, išmintimi, bet emocijomis. Emocijomis sukelti pilkų, juodųjų technologijų ir net modernios juodosios magijos šių dienų manipulatoriai turi pakankamai. Juk ir dabartinės prezidento kelionės po rajonus, pigūs pataikavimas žmonių lūkesčiams, tuščia užuojauta yra emocijų skatinimas; visuomenės skaldymas, vištakumo užkrato platinimas. Ir tik dėl to, kad ta dalis visuomenės už mulkinimą prezidentui ploja, pastarasis sąmoningai krizę valstybėje gilina, pataikauja Maskvai, siekiantis sutrukdyti Lie-

tuva! — įsijungti į „euroatlantines struktūras“ (dėl nepastovumo valstybėje). Valstybingumu, pastovumu šalyje susirūpino ne tik visuomenė, bet ir valstybinės institucijos — Seimas, Vyriausybė, Konstitucinis teismas. Prezidento apkaltos procesas — kovos su bloga pasekmė, vadavimosi iš ligos sunkūs tarpnis, kuris kartu yra gydomoji, pilietinė visuomenę ugdanti priemonė. Politika ir medicina, regis, tolimos sritys, tačiau iš palyginimo, iš poveikio būdo panašumo galima pasimokyti; norint išvengti blogų pasekmių, reikia vengti jų priežasčių, rūpintis savo pilietine sveikata.

IR JAUNA DEMOKRATIJA TURI GEBĖTI APSIGINTI

Pulsuojantis vis naujais atskleidžiamais faktais, keliančiais grėsmę valstybės saugumui, „paksogeito“ skandalas kiekvienam piliečiui, patyrusiam, dar nepamiršusiam slogaus ir sunkaus okupacijos metų palikimo, kelia visą spiečių klausimų, į kuriuos atsakymų kol kas dar negirdėti.

Kaip galėjo atsitikti, kad Prezidentūra, antroji pagal svarbą valstybės valdžios institucija, tapo provokacijų perykla, įstatymų pažeidėjų ir demagogų širšynų, kurių spaudžiant visuomenei, teko lyg ir išvaikyti, nors po išvaikymo padėti bendruomenėje radikaliai nepasikeitė?

Kodėl valstybės vadovas niekaip nepajėgia, nenori, o gal jam neleidžiama, ištrukti iš žūliai atvirai veikiančių svetimų spectarnybų „patarėjų“ ar „konsultantų“ itakos? Kodėl šių asmenų veika vis

labiau priemonė iš „centro“ komandiruoto? Lietuva emisarų, tituluoto sovietmečiu „antruoju sekretoriumi“ gali demonstravimą?

Kodėl neoficialūs, tačiau kasdien žiniasklaidos populiarinami, Prezidentūros „patarėjai“, „konsultantai“, ir net etatiniais tautos „gelbėtojai“, besidedantys asmenys burbuliuoja tik viena vienintelė „vyresniojo brolio“ kalba, o dažnas pasodrina ją gulago žargonu? Televizija jau vis mažiau paisy valstybės kalbos įstatymo. Kodėl?

Kodėl valstybinė imonė, „siekdama pelno“, o gal iš pareigos likti specifiskai ištikima kokiai nors, iš sovietmečio užsilikusio „glavito“ mutacijai, išspaudina milijoniniu tiražu prieš Lietuvos valstybę nukreiptą dezinformaciją? Ar, tikėtina, kad už sveresnius Judo grašius (tai irgi pelnas!) Lietuvos Respub-

likos ta ar kita „valstybinė imonė“ galės „savarankiškai“ parduoti ir... nepriklausomybę?

Tai tik keli klausimai ir tili graži ne pagrindiniai. Didžiausios grėsmės, jau sparčiai virstančios pavojais nacionaliniam saugumui, dar vangiai, tebeformuluojamos Seime. Tad gaubiantis klausimas persis toka — ar lėkoma birstanti Lietuvos demokratija turi pakankamai politinės valios ir jėgos apginti savo esmines pilietines ir moralines vertybes? Ar tai nėra jos pareiga? Ir ne tik šias vertybes, bet ir valstybės artimiausią ateitį, kurią saugdanti, ar pakeisti jos įgyvendinimo planus, siekia tas pat, artinamas užsienio? Jo emisariai, beje, gulago liežuviu, dievagojasi norintys to paties — „gelbėti demokratiją Lietuvoje“.

Edmundas Simanaitis

Sukaktis ir džiugina, ir įpareigoja

Dažnai gauname skaitytojų laiškus, kurie prasideda: „Skaitau 'Dragą' nuo pat atvykimo į Ameriką...“ Tai maždaug 1949-iejį, o gal kiek vėlesnįjį metą. Lietuviai, II pasauliniam karui pasibaigus atplukdyti per platųjį Atlantą (retai kam teko laimėti lėktuvu atkristi, „džioji dalis buvo atvežta JAV kariuomenės laivais) į „Naująją žemę“ saugiesnio ir pastovesnio gyvenimo ieškoti, už pirmuosius uždirbtus pinigus nesidairė „rezidencijų“ ar mašinų, bet visų pirma užsiprenumeravo lietuvišką spaudą. Jos šiame krašte buvo apšiai — dienraščiai, savaitraščiai, mėnraščiai... Ne visa toji spauda atitiko neseniai atvykusiųjų pageidavimus ar reikmes. Kai kas ją net vadindavo „primityvia“, „senoviška“, bet visgi tai buvo lietuviškas žodis, tad skaitytinas ir brangintinas.

Vienas populiariausių dienraščių tuo metu buvo krikščioniškos ir dešiniosios krypties „Draugas“. Jo vyr. redaktorius Leonardas Šimutis pasižymėjo plačiomis pažinromis, geranoriškais siekiais ir ypatingu tolerantiskumu. Jis nevengė pasikeitimų ir dienraštį kreipė tokia linkme, kuri patenkintų tuostadius naujų skaitytojų, atvykusių iš karo suniokotos Europos. Į redakciją netrukus įsijungė nemažai tų naujakurių — jų tarpe ir tėvų marionų. Ilgainiui vyr. redaktorius kėdę taip pat užėmė marionas — kun. Pranas Garšva, nuo kurio mirties šiemet sueina vienuolika metų (mirė 1993 m. sausio 24 d.).

Tie dešimtmečiai buvo dienraščio „Draugo“ klestėjimo laikas: 1. į Ameriką atvyko daug sumanių ir raštingų, aukštuosius mokslus Lietuvoje baigusių bendradarbių bei skaitytojų, kuriems lietuviška spauda ir veikla buvo tarytum gelbėjimosi ratas, kad nepaskestų svetimos aplinkos vandenys; 2. būtinai reikėjo sustiprinti bendruomeninę ir politinę veiklą, kad galėtų kuo veiksmingiau darbotis okupuotos Lietuvos labui, o spauda tam buvo idealus įrankis.

„Draugo“ puslapiuose su-brendo daug visuomenės veikėjų, žurnalistų. „Draugas“ skatino veiklą, ugdė organizacijas, padėjo iškurti ir puoselėti fondus. Nors šiandien kai kas to vaidmens lietuviškai spaudai, ypač „Draugui“, nenori pripažinti, visgi jo ankstesniuose numeruose šie įvykiai

ir žmonės labai ryškiai atsispindi. Net paviršutiniškai pavarčius senus dienraščius, prieš akis atsiveria užsienio lietuvių gyvenimo, veiklos ir pasiekimų istorija.

Kiekvienas redaktorius (ar redaktorė) su savimi atsinešė ir savo kraitį, kurį padovanojo dienraščiui bei jo skaitytojams. Metų slinktis niekuomet nesutrukdė „Draugui“ keistis, kaip sakoma „eiti su gyvenimu“, nes svarbiausias jo siekis buvo, yra ir bus lietuviškos puoselėjimas, visuomenės informavimas, visų lietuvių, išsiblaškiusių ne tik Šiaurės Amerikos, bet ir kituose žemynuose, sujungimas į vieną lietuvišką šeimą. „Draugui“ niekuomet nebuvo svarbu, kas kada atvyko į Ameriką, nieko neskirė „bangas“ ir neprisigėję etikečių „mes“, „jūs“, „savieji“, „nemūsųškiai“.

Kai po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo į šį kraštą pradėjo atvykti vis daugiau lietuvių iš tėvynės, „Draugas“ jiems plačiai atvėrė ir redakcijos duris, ir savo puslapius. Juo labiau, kad buvusieji redaktorai ar bendradarbiai jau pradėjo trauktis į gyvenimo pavakarės šešėlius.

Sakoma, kad istorija nesikartoja, bet „Draugo“ atveju — ji vėl atgijo. Kaip po Antrojo pasaulinio karo atvykę tautiečiai pradžioje buvo linkę neigiamu žvilgsniu žvelgti į čia rastąją lietuvišką spaudą, taip ir naujieji imigrantai iš Lietuvos dažnai nuo jos nusisuka: „Čia ne mūsų...“ Kad „Draugas“ jiems pasidarytų „savesnis“, prieš trejus metus jame atsirado „Bičiulystė“. Ne visuomet ir visus šis skyrelis patenkino, bet buvo dedamos pastangos išlyginti „per staugius postukius“, joje spausdinant medžiagą, kuri patenkintų ir ankstesniuosius, ir naujus skaitytojus.

Šios savaitės trečiadienio laidoje — „Bičiulystė“ pasirodo jau išaugusi į stambų, keturių puslapių, „Draugo“ priedą, skirtą ypač neseniai atvykusiems iš Lietuvos.

Kviečiame skaitytojus su šiuo priedu susipažinti ir nedaryti per greitų sprendimų. Kartais šiek tiek užtrunka, kol ir patys geriausi norai sužvilga visomis vaivorykštės spalvomis. Esame įsitikinę, kad „Bičiulystė“ užpildys tam tikrą reikmę spragą, pastatys tvirtesnę tiltą tarp „mes“ ir „jūs“ sąvokų. Tad skaitytojus raginame priimti šį priedą bičiuliškai.

le, galvodamos, kad graži vieniša moteris pavilios iš kurios vyras. Angelė, supratusi slapta draugų mintis, širdyje šaipėsi iš jų. Jos nežinojo, kad ne vienos vyras jai nepatiko, jė buvo ne jos skonio. Angelės vyras buvo nepalyginamai pranašesnis už jų vyrus.

Išgyvenusi sunkų periodą, Angelė nepalūžo, savo ištvermės dėka įrodė savo draugams, kad ji likusi viena, be vyro, išsaugojo keturių kambarių butą, dar iš kaimo parsivežė motiną ir gyvena ne blogiau už bet kurią iš jai buvusių draugių šeimų.

Nežinia, kaip likimas būtų susiklostęs, jei ne atsitiktinumas... Mieste susitiko su savo moksldrauge Monika, kuri dirbo lošimo namuose. Draugės, sėdėdamos sodelyje ant suoliuko, įsikalbėjo. Angelė nieko neslėpdama išpasakojo savo patirtas nelaimės ir vargus. Monika atidžiai klausėsi ir kažką mąstė, iš akių buvo

matyti, kad jos mintys klajojo kažkur toli. Patylėjusi pasakė: — Ateik dirbti į lošimo namus. Nevargis, gyvensi įdomiai, nenuobodžiausi ir turėsi visą dieną laisvo laiko.

Dvi dienas Monika su užsidedimu agitavo draugę. Angelė neatmetė pasiūlymo, bet neskubėjo ir sutikti. Po ilgų apmąstymų ir svarstymų pagaliau susigundė pabandyti, kas išeis. Gal patiks, nors neįsivaizdavo savo darbo ir neturėjo nė menkiausio supratimo nei apie lošimo namus, nei apie krupę darbą.

Neatidėliodama nė vienos dienos, nuėjo į vienus elitinius lošimo namus pasikalbėti. Pasikalbėjimas su savininku įvyko vėlai vakare, kada lošimo namuose virė šurmulingas uždaras gyvenimas. Angelė patiko, jai pasirodė idomu ir patrauklu. Susižavėjo taip stipriai, kad norėjo pasilikti dar tą patį vakarą.

Bus daugiau

VELNIŲ LIŪNAS

(Detektyvinis apsakymas)

Nr.4

ONA MATUIZAITĖ

Ne veltui krupję vadina „šiaurės vaikais“. Šiame pa-jukavime yra daug tiesos: žiemos metu — „poliarinė naktis“ — darba krupję eina su tamsa ir sugrįžta dar neprašvitus. Atsikelia pusiaudienį, kuomet už lango jau prieblanda. Vasarą gi — „poliarinė diena“ — į darbą su šviesa, ir sugrįžta jau auštant rytui. Lošimo namuose stebėti paros pasikeitimą neįmanoma dėl vienos priežasties — nėra lan-gų.

Angelė tik išieginėmis dienomis, kurios žaibiškai greitai pralekia, turi progos stebėti žvaigždėtą dangų, pasvajoti su draugėmis paplėpti, pažaišti su savo dviem vaikučiais. Bet toks įtemptas idiotiškas darbas slopina svajones

ir net atpratina mąstyti.

Pučia tyras, švelnus vėjelis. Kaip malonu jausti vasaros alsavimą! Miestas, apgaubtas nakties sparnų, miega, aplink tylu... Bet ar visi miegodami sklendo sapnų karalystėje? Vagys ir piktadariai nemiega, daro savo juodą darbą, galvodami, kad jų niekas nemato. Nežino, kad Dievo akis budri, visus ir viską mato.

Atvažiavo taksi. „Puiku! — pamastė Angelė, sėdama į taksi. — Parvažiuosiu krisiu į lovą ir kietai užmigsiu, gal savo velionį vyrą susapnuosiu? Pasiilgau savo vyro, taip norisi sapne jį pamatyti“.

Buvo jau arti keturių valandų, kai ji įėjo į butą. Dangus rytuose švito, artė-

jančio saulėtekio tolina šviesa vos rausvai nuspalvino dangaus pakraštį. Tyliai, nedegdama šviesos, koridoriuje nusirengė, vonioje nusiprausė veidą, rankas, persirengė ir su vienais naktiniais nuėjo į savo kambarį.

Motina su vaikais miegojo vaikų kambaryje. Butas erdvus — keturi kambariai, dar velionio vyro pastangomis įsigytas ir apstatytas nebrangiais, bet patogiais baldais.

Motinos pensija maža, pusantro šimto litų, tik tiek užsidirbo, visą gyvenimą vėrgaudama kolūkyje, o už vaikus gauna tokia pašalpa, kad net juokas ima, — sudejus pašalpa už abu vaikus ir motinos pensija galima nupirkti batelių tik vienam vaikui. Butą išlaidė Angelė. Ji per mėnesį uždirba aštuonis šimtus dolerių. Lošimo namuose ją laikė tik pinigai, kurie yra svarbiausia būties vertybė. Ir kazino pasaulis su savo nesveika ener-

getika patvirtina šią tiesą.

Atsigulė į lovą, bet užmigt dar ilgai negalėjo. Apmastė nakties išpuolius. Iš galvos neišejo prasišokusios žudikas. „Aiškiai mačiau, kad jis ant išprotėjimo ribos, — mąstė ji. — Ar sveiko proto žmogus rankinėje po miestą nešiotų tokia didelę sumą pinigų ir dar taip lengvai pralošintų kazino? Tie jo pinigai krūvis ir ne nuostabu, kad jis jais „šiuksli-na“, nes sąžinė sleigia“.

Keistai susiklostė Angelės gyvenimas, „nesuprantamais vingiais pasuko“. Baigusi vidurinę mokyklą su silpnais pažymiais iš matematikos, įstojo į Filologijos fakultetą ir niekada nesvajoto turėti reikalingus pinigus, bet... atsitiko kitaip. Vyras sėkmingai prekiaavo. Buvo pinigų, buvo draugų. Po vyro žūties ji paliko visai vieną, nusiuko gimines, draugai ją pamiršo. Niekas nelenkė ir neskambino, neklausė, kaip gyvena, kokia jos savijauta, ar

sveikti vaikai, gal pagalbos reikia... — mąstė ji.

Kai artimas žmogus šei-na Anapolis, namai įtuštėja, at-rodo, net sienos liadi, aplinka prisipildo bauginančios energijos, lyg velionio dvasia dar būtų neišejęsi, gyvena greta savųjų, mato šavus, bet vizualiai, bendrauti negalima su jais.

Dienos metu kentėjo mažiau, laikinai užsimiršdavo... vaikai, namų ruošą. Sukosi kaip voverė rate, bet vakarais, kai vaikai suguldavo miegoti, ją likusi viena, apimdavo „gili depresija“. Atsisėdusi prie lango ilgai žiūrėdavo į žvaigždes, kažko laukdavo... — mąstė ji.

Laimė, blāvūs protas ir stipri valia paėmė viršūnę. Ap-nikus nepakeliamam chudetiui, šaukdavosi Dievo pagal-bos „Sventoji Petro“ žodžiais: „Viespatie, gelbek, aš skes-tu!“

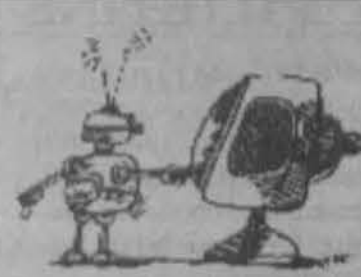
Draugų išdavystė gliai skaudino. Vyro draugų žmo-nos bijojo įsileisti į namus na-

Nr. 1
Redaktorė
Daiva Guzelytė-Švabienė

Parenta, remiantis Reuters-APF-dpa-BNS, ITAR-TASS-ELTA
žinių agentūrų informacija bei pasaulio spauda

ĮDOMU ŽINOTI

Žemę pasiekė pirmosios nuotraukos iš Marso

Europos mokslininkų sukurtas kompiuterinis „marseigio“ „Beagle 2“ vaizdas.

JAV kosminis zondas „Spirit“, kuriame yra „marseigis“ robotas „MER-A“, perdavė į Žemę pirmąsias nuotraukas nuo Marso paviršiaus, iš Gusevo kraterio, kur švelniai nusileido sėkmadienį, sausio 3 dieną.

Nuotraukos buvo padarytos

panoramine kamera, iškelta ant ilgo strypo, ir perduotos per Marso orbitoje esančio Amerikos tiriamojo zondo „Mars-Odyssey“ antenas, pranešė JAV Nacionalinė aeronautikos ir kosmoso tyrimo valdyba (NASA).

Labai geros kokybės nuotraukose aiškiai matyti už horizonto išnykstantis lygus Marso paviršius, nusėtas retų įvairaus dydžio akmenų.

Nuotraukos patvirtino, kad zondas „Spirit“ yra lygiame horizontaliame paviršiuje ir priekine dalimi pasisukęs į Marso pietus.

Centras, iš kurio valdomas „Spirit“, yra Pasadenoje, Kalifornijoje įsikūrusioje Reaktyvinių variklių laboratorijoje.

Pirmosios nuotraukos iš Marso paviršiaus leis NASA pamatyti dalį zondo ir įvertinti, ar nutūpimas nepakenkė aparato konstrukcijai.

Artimiausiomis paromis Žemėje dirbantys inžinieriai išsamiau išstirs visus zonde esančio „marseigio“ mazgus ir prietaisus, prieš nuleisdami jį ant Marso paviršiaus, kad galėtų važinėti po Raudonąją planetą.

Pagal numatytą darbų planą „marseigis“ po Marsą judėti pradės tik po 9 parų — ne

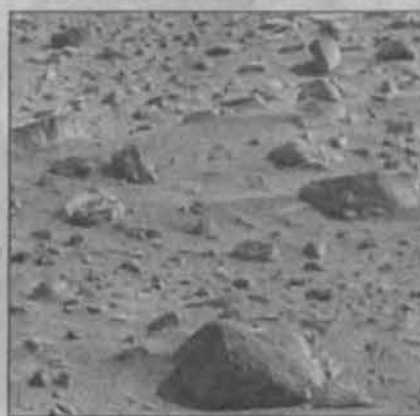
ankščiau, kaip sausio 12-ąją.

Nedidelio automobilio dydžio NASA „marseigiai“ — tobuliausi į kitą planetą siunčiami robotai, kainavę 800 mln. JAV dolerių, yra specialiai leidimosi laive — zonde, kuris po 498 mln. km kelionės ant Marso paviršiaus nusileido parašiu.

„Marseigiai“ nusileidžia skirtingose Raudonosios planetos pusėse, tose vietose, kur mokslininkų manymu, anksčiau buvo dideli vandens telkiniai.

Raudonosios planetos Gusevo krateris

Ar čia kada nors egzistavo gyvybė?

Manoma, kad vanduo Mar-se dingo po kažkokios katastrofos, kurios metu Raudonoji planeta neteko beveik visos savo atmosferos.

„Marseigiai“ gali važiuoti 100 metrų per valandą greičiu. Nedidelės vaizdo kameros padeda jiems pastebėti akmenis ir duobes, kurių negalima pervaziuoti.

„Marseigiai“ nesunkiai gali paimti medžiagą nuo Marso paviršiaus, gręžti uolienas ir mikroskopu iširti paimtus pavzdžius.

Žemėje tapo tamsiau

Mokslininkai teigia, kad pastaraisiais metais dėl užterštos atmosferos Žemės apšvietumas sumažėjo 20 procentų.

Didžiosios Britanijos laikraštis „The Guardian“ citavo JAV nacionalinės aeronautikos ir kosmoso tyrimo agentūros (NASA) klimato tyrimų specialistą Jim Hansen teigiant, kad „pasaulinio pritemimo“ efektas gali turėti neigiamą poveikį daugeliui gyvenimo mūsų planetoje aspektų.

Pasak J. Hansen, gali sumažėti saulės jėginių efektyvumas, taip pat sulėtėti visos augmenijos augimas.

Be to, dėl sumažėjusio apšviestumo dažniau būna debesuota.

„Per paskutinius pora metų paaiškėjo, kad į Žemę patenka mažiau Saulės spindulių“, sakė mokslininkas.

Tai buvo nustatyta stebint anglies ir kitų pašalinių priemaišų kiekį Žemės atmosferoje. „Iš šimto stočių visame pasaulyje gauti duomenys rodo, kad anglies kiekis atmosferoje yra du kartus didesnis, negu manėme“, pažymėjo mokslų daktaras J. Hansen.

Būkime sveiki!

Kas savo noru išgertų žarnyno kirminų dozę? Nebent paprastą dviejų vaikų motina Anna Glanz iš Iowa valstijos (JAV). Ji tikrina nepaprastą teoriją, kad ne visi parazitai mums kenkia. Kai kurie parazitai taip gerai prisitaiko žmogaus šeiminingo organizmo, kad juos pašalinus galima sulaukti netikėtų rezultatų. Opinis kolitas — lėtinė autoimuninė žarnyno liga. Jos metu imuninės sistemos komponentai — baltosios kraujo ląstelės — puola žarnų ląsteles kaip svetimkūnį, o tai sukelia kraujavimą.

A. Glanz serga šia liga, ji kenčia siaubingus pilvo dieglius ir staigius smarkaus viduriavimo protrukius. Moteris lankosi klinikoje ir išgeria pilną kirminių kiaušinių geriamą. A. Glanz žarnose kirminai užauga ir po kelių savaičių išgaista, — moteriai daugiau nepasiroiškia jokie nemalonūs skausmingi simptomai.

Pastu importuojami vaistai yra pavojingi. JAV Maisto ir vaistų administracija pranešė, kad apie 90 proc. importuojamų pastu siūniamų vaistų buvo pavojingi, ir vyriausybė ėmėsi griežtų priemonių, kad sustabdytų siuntų pervažimą per sieną.

Iš 1,153 importuojamų vaistų, 1,019 buvo nelegalūs. Tarp jų buvo vaistai, nebesantys JAV rinkoje, vaistai, skirti gyvūnams, ir niekada nevertoti žmonėms gydyti, vaistai, pasižymintys pavojinga tarpusavio sąveika ar pavojingu šalutiniu poveikiu, taip pat narkotikai.

Natrio valproatas, vaistas nuo epilepsijos, didina kodikių apsigimimų riziką. Žinotai teigia, kad moterys, sergančios epilepsija, neturėtų vartoti vaisto.

Nedideli alkoholio kiekiai vyresniems žmonėms sumažina riziką susirgti Alzheimerio liga, rašo naujoje studijoje, išspausdintoje „Journal of the American Medical Association“. Mokslininkai iš Beto Izraelio Dekonos medicinos centro ištyrė 373 suaugusiuosius, kuriems diagnozuota pradinė demencijos stadija, ir 373 dalyvaujančius Kardiovaskulinės sveikatos studijoje. Pastarieji buvo vertinami medikų, jiems buvo atliktas galvos smegenų magnetinio rezonanso tomografijos tyrimas. Mokslininkai nustatė, kad geresiems nuo vieno iki šešių gerimų (vienas gerimas atitinka 0.35 ml 4 proc. stiprumo alaus) rizika susirgti demencija sumažėjo 54 proc. Suaugusieji, kurie gerė mažiau nei 1 gerimą per savaitę, priklausė 35 proc. o suaugusieji, kurie gerė nuo 7 iki 13 gerimų per savaitę, — 31 proc. sumažintos rizikos susirgti demencija grupei. Tie, kurie gerė 14 ir daugiau gerimų per savaitę, susirgti šia liga rizikavo 22 proc. daugiau.

Londono mokslininkai nustatė, kad kodikius maitinant kaloringu maistu, jiems padidėja rizika ateityje susirgti daugeliu ligų, pirmiausia — cukriniu diabetu. Daugelis motinų mano, kad kodikiams jų pieno neužtenka, todėl juos maitina papildomai.

Vyriškos lyties kodikiai tiek

motinos įsčiose, tiek iš karto po gimimo yra labiau pažeidžiami nei mergaitės, bet motina gamta, pasak mokslininkų, stipriai lyčiai padeda. Mokslininkai iš Modenos miesto (Italija) tvirtina, kad gamta apsaugo vyriškos lyties naujagimius: jų daugiau gimsta šiltesniu metų laiku, taigi jiems yra daugiau šansų išgyventi. Kaip reprodukcinei sistemai „užprogramuota“ tai, kad berniukų gimsta daugiau pavasarį ir vasarą, kol kas nėra aišku, tačiau mokslininkai teigia, kad kodikių lytį galima bus nulemti pradėjus ji atitinkamais mėnesiais.

Svedijos mokslininkai nustatė, kad nedidelės jonizuojančių spindulių dozės kodikystės periodu paveikia vėlesnius intelektualinius žmogaus sugebėjimus. Švietimas kompiuteriniu tomografu skleidžia dideles dozes jonizuojančios radiacijos, jis labai dažnai naudojamas tirti mažus vaikus po nedidelių galvos sužeidimų.

Nosis gali patikimai diagnozuoti polinkį į psichozes dar joms nepasireiškus. Melbourne universiteto (Australija) mokslininkai patikrino grupę žmonių, priskiriamų itin dideles psichozės išsivystymo rizikos grupei. Paaiškėjo, kad į šizofreniją linkę asmenys kvapų skyrė kur kas prastiau nei į kitas psichozes linkę asmenys. Šis nesugebėjimas atskirti kvapų pastebėtas dar prieš išryškėjant aiškiems psichozės simptomams. Jau seniai žinoma, kad žmonės, sergantys šizofrenija bei kitomis psichozės formomis, nesugeba atpažinti kvapų. Iki pastarojo tyrimo nebuvo žinoma, ar kvapo neatpažinimas yra ligos sukeliamas sutrikimas, ar atsiranda dar prieš išryškėjant psichozei.

Įbutelis supilstytas vanduo gali būti tūkstąncių apsinuodijimo maistu atvejų priežastis. Tyrimoje grupė atrado, kad mineralinis vanduo gali būti anksčiau nežinotais ligų šaltiniais.

Paaiškėjo, kad kanapių sudėtinės dalys galėtų padėti išvengti epilepsijos priepuolių. Kai kurie žinotai skatina pradėti naujus tyrimus, kuriant panašius junginius, kurie galėtų palengvinti pacientų būklę. Vokietijos tyrinėtojai atrado, kad smegenyse esančios cheminės medžiagos, savo sudėtimi panašios į kanapių ekstraktą esančias, gali sustabdyti procesą, kuris yra traukulių priežastis.

Nesantūkinis seksas širdies ligas sergantiems žmonėms gali baigtis mirtimi, tvirtina indų kardiologas K. K. Agarvali. Su meiluziu ar meiluze besimylintys žmonės siekia pasirodyti ku geriau, o tai gali sukelti širdies smūgį ir baigtis staigia mirtimi. K. K. Agarvali citavo britų studijas, anot kurių, trys ketvirtadaliai staigų mirties atvejų meilės žaidimų metu užregistruojama sveitaujant. Mokslininkas, be to, išpėjo širdies problemų kamuojamus pacientus vienu metu nevertoti nitrato turinčio maisto ir viagreos. Ši kombinacija taip pat gali būti mirtina.

Tarptautinėje kosminėje stotyje mažėja slėgis

TKS

Tarptautinėje kosminėje stotyje (TKS) dėl neaiškios priežasties mažėja slėgis.

Amerikiečių astronautui Michael Foale ir rusų kosmo-

nautui Aleksandr Kaler iki šiol nepavyksta surasti defekto.

Anot JAV skrydžių valdymo centro, nedidelis slėgio praradimas kol kas pavojaus nekelia.

Rusų žiniasklaida slėgio mažėjimą orbitinėje stotyje sieja su incidentu prieš šešias savaites. 2003 metų lapkričio 27-ąją stotyje dirbantys astronautai rusų modulyje išgirdo neaiškų trenksmą.

„Igula girdėjo garsą, primenantį lamdomą metalinę kon-

servų dėžutę, tik vieną sekundę. Šis garsas galėjo būti susijęs su kokių nors prietaisų stoties viduje“, tada sakė Rusijos aviacijos ir kosmoso agentūros atstovas spaudai.

Nuotolinio valdymo kame-romis po to patikrinus išorines stoties sienas, jokių defektų nerasta, visos stoties sistemos veikia gerai.

Ugnis ir mažėjantis slėgis yra pavojingiausios problemos kosminėje stotyje.

PUSIAURIMTAI

Kūdikis mokomas krokodilų medžioklės

Australijoje krokodilų medžiotojai Steve Irwin gresia nemalonumai su teisėsauga. Per daug žinovų sutraukusį pasirodymą Queensland zoologijos sode jis vienoje rankoje laikė iškeletį savo 4 savaičių sūnelį Bob, o kita mosavo negyvu viščiuku priešais 4 m ilgio krokodilo snukį. „Jam suėjo jau vienas mėnuo, tad laikas jam atlikti savo pirmąjį triuką su krokodilais“, miniai nūstėrusių smalsuolių entuziastui kupinui balsu tarė Australijos žinybė. Tačiau daug kas pasmerkę neapgalvotą Steve poelgį, Australijos šeimos asociacijos atstovas spaudai Bill Muehlenberg teigė, kad S. Irwin elgesys buvo tolygus vaiko išnaudojimui.

Steve Irwin su sūneliu rankoje

Sidabrinės spalvos automobiluose — saugiausia

„British Medical Journal“ kalendariniame numeryje išspausdinti rezultatai tyrimo, kuriuo irodyta, jog autoįvykiuose sidabrinės spalvos automobiliai rimtai nukentėję rečiau. N. Zelandijos mokslininkai norejo išsiaiškinti, kokią įtaką rimtiesiems sužeidimams daro automobilio spalva. Jie ištyrė daugiau nei 1,000 vairuotojų, tarp 1998 ir 1999 metų patekusių į autoįvykius, sužeidimus. Į veiksmus, galėjusius įtakoti rezultatus (vairuotojo amžius ir lytis, saugos diržo segejimas, automobilio amžius, eismo sąlygos), taip pat atsižvelg-

ta. Mokslininkai išsiaiškino, kad rimto sužeidimo tikimybė sidabro spalvos automobilių vairuotojams yra apie 50 proc. mažesnė.

Labai didelė sužeidimo tikimybė yra rudų automobilių vairuotojams, juodų ir žalių automobilių vairuotojai taip pat buvo žalojami dažniau nei vidutiniškai.

Maždaug panašiu buvo geltonų, pilkų, raudonų, mėlynų ir baltų automobilių vairuotojų sužeidimo tikimybė.

Tyrimo rezultatų taikymas kitokiose aplinkose yra ribotas, tačiau sidabro spalvos automobilių daugėjimas proporcingai su likusiais automobiliais greičiausia būtų puiki strategija, mažinanti sužeidimus autoįvykiuose.

Vokiečiai kas tunelius... varlėmis

Vokietijos vyriausybė, nors ir susidūrė su finansinėmis problemomis, finansuos 225,000 eurų kainuojančio tunelio, kuriuo varlės galėtų saugiai keliauti iš vienos judraus kelio pusės į kita, statybą. Netoli Berlyno esančios Reinicken-dorfo apylinkės tarybos pirmininkas Ruediger Zech sakė, kad įvykdžius projektą, daugybė vietinių varlių, rupūžių ir kitų amfibijų rūšių iš natūralių veisyklų galėtų saugiai pasiekti netoliese esantį ežerą.

Anksčiau šiuos gyvūnus savanoriai iš gamtos saugos grupių į kitą kelio pusę nešiodavo kibirais.

Tokyo gatvėse budės imtynininkai

Japonijoje gatvių chuliganams kovą paskelbė... sumo imtynininkai. Sunkiasvoriai sportininkai po treniruočių budės Tokyo Edogavos kvartale, kur įvyksta itin daug vaigysčių ir kitokių nusikaltimų. Tai bus pirmas kartas tekančios saulės valstybėje, kai per daugiau kaip 1,000 metų sumo istoriją, kai imtynininkai užims tokia veikla. Jie, beje, tikisi, kad ši idėja padės išpopuliarinti sumo imtynes, susidomėjimas kuriomis praityje pastebimai nuslugo.

Britney Spears

Ištekėjusi muzikos dievaitė susikrimito dėl padarytos klaidos

22 metų popmuzikos dainininkė Britney Spears suprato padariusi didelę klaidą, kad praėjusi šeštadienį 5 valandą ryto išgėrusi ištekėjo už vaikystės draugo Jason Allen Alexander ir vos kelios valandos po jungtinių ceremonijų verkdamas dejavo: „O, Dieve, ką aš padariau?“. Atgailaujanti Britney pati iš karto prisieimė visą kaltę už šį nuotykį. Kelios valandos po jungtinių, per kurias ji buvo užsidedusi beisbolo kepuraitę ir vilkėjo suplėšytus džinsus, Britney puolė Jason į glėbį ir pasakė: „Labai atsiprašau. Tai buvo tokia kvaila mintis“. Asmens sargybinio išburtai Britney vėliau teko atlikti labai religingos motinos Lynne iktuio priepuoli. Netrukus jaunieji suprato padarę didelę klaidą. Pradžioje panaikinti santuoką, kuris Las Vegas apygardos teismui buvo pateiktas pirmadienį iš ryto, nurodoma, kad 22 metų Britney tuokdamasi aiškiai nesuvokė, ką daro. Teisėjas kelias valandas po to, kai buvo paduotas šis prašymas, panaikino B. Spears ir J. Alexander santuoką.

Latvijoje — neoficialus pasaulio girtumo rekordas

Latvijos policija paskelbė Rygos autobusų stotyje pastebėjusi noblaivų asmenį, kurio girtumo

Kas atskyrė žmogų nuo beždžionės?

Mokslininkai nustatė pagrindinius genetinius pokyčius, kurie lėmė, kad šimpanzė ir žmogus pasuko skirtingais evoliucijos keliais.

Abiejų rūšių DNR palyginimas parodė, kokios žmogaus genų sritys sparčiau vystėsi.

Viena jų susijusi su klausos organų vystymu, spėjama, jog tai turėjo įtakos ir kalbos atsiradimui. Kitos pakitusios žmogaus genų sritys reguliuoja fermentus, kurie padėjo žmogui sparčiau pratintis prie mėsos dietos — baltymų virškinimo.

Be to, labiausiai stebino uoslę reguliuojančių genų vystymasis — žmogaus išlikimui uoslė nėra tokia svarbi kaip laukiniam gyvūnui. Butent uoslę lemiantys žmogaus genai yra labiau mutavę. Gali būti, kad tai susiję ir su dietos pokyčiais, o gal ir lytinio partnerio paieška, spėja mokslininkai.

Beje, šimpanzių DNR bene labiausiai pakitusi ta genų sritis, kuri susijusi su griaučių struktūra.

Dr. Andrew Clark vadovaujama grupė beždžionės ir žmogaus genų palyginimo duomenis paskelbė žurnale „Science“. Jie teigia, kad gana sparciai kito 1,547 žmogaus genai ir 1,534 šimpanzių genai, visi tie pokyčiai stipriai ir vienos, ir kitos rūšies išlikimo galimybės.

visų dantų. Įstatyti U formos dantys yra 15 centimetrų dydžio ir pagaminti iš nerodijancio pieno, silikono bei plastiko. Kad būtų galima įstatyti dantis, dramblių buvo apavaiginta vaistais.

80 metų dramblių pritaikytas dantų protezas

80 metų dramblio patelėi Tailandie pirmą kartą pasaulinėje praktikoje pritaikytas dantų protezas. Storaodė Morakat pamažu silpo, nes dėl senyvo amžiaus neteko

Liekniausi paaugliai gyvena Lietuvoje

Liekniausi paaugliai gyvena Lietuvoje, labiausiai nutukę — JAV, teigiama danų pristatytame tyrime, kuriame lyginami 15-ko valstybių jaunuoliai. Anot tyrimo, amerikiečiai pagal viršsvorį jau vežasi Graikijos, Airijos ir Portugalijos paaugliai. Per tyrimą buvo įvertintas 30,000 13-15 metų jaunuolių svoris. Paaugliai palyginti liekni Belgijoje, Čekijoje, Danijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje ir Švedijoje. Lietuvoje buvo mažiausias procentas viršsvorį turinčių paauglių. Kitos tyrimo dalyvavusios valstybės buvo Austrija, Suomija, Izraelis ir Slovakija. 15 proc. 15 metų mergaičių ir 14 proc. berniukų JAV turėjo viršsvorį. Tuo tarpu Lietuvoje viršsvorį turėjo tik 2 proc. to paties amžiaus mergaičių ir mažiau nei 1 proc. berniukų.

Prezidento žmona valstybės vadovo rezidencijoje numato gyventi devynerius metus

Atkelta iš 1 psl.

Atkelta iš 1 psl. „Juk išsikuriam čia devyneriems metams“, sakė L. Paksienė.

Žurnalistų paklausta, iš kur toks įsitikinimas, kad vyrui pavys ne tik dabar, kai virš galvos pakibusi apkalta, išsilaikyti prezidento poste, bet ir laimėti būsimus rinkimus, L. Paksienė sakė tikinti savo intuičija.

„Yra toks dalykas kaip intuičija. Jei aš bučiau nerami, kažką jausčiau, iš tikro taip ir būtų. Intuičija leido man pasitikėti vyru, dėl kurio niekad nesigailėjau gyvenime. Aš įsitikinusi ir tikiu jo pergale“, sakė L. Paksienė.

R. Paksas gavo išpėjamąjį laišką apie rengiamą pasikėsinimą

Atkelta iš 1 psl.

Kalėdas R. Paksas su šeima šventė Vilniuje, o Naujuosius metus su draugais sutiko Palangoje. Apie jokių tuo laikotarpiu įvykių (įtartusius įvykius pranešama nebuvo).

Tuo tarpu policijos vadovas Vytautas Grigaravičius teigė

abejojęs, ar R. Zamolskis galėtų kelti grėsmę prezidentui ar jo šeimai.

„Abejoju. Jam ne tas rūpi. Jam rūpi, kaip apsaugoti save, nepakliūti ir mūsų rankas ir išvengti teisinio vertinimo“, sakė policijos generalinis komisaras.

Pasak „Respublikos“, grasi-

nama ne tik R. Paksui.

Laiškais, telefono skambučiais gąsdinamas ir Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas.

Vadovybės apsaugos departamento vadovų teigimu, pastaruoju metu A. Paulausko apsauga „šiek tiek“ sustiprinta.

Lietuvos pilietybės netekusio J. Borisovo lietuviškas pasas bus sunaikintas

Atkelta iš 1 psl.

verslininkui buvo suteikta ne teisėtai.

„Valstybės žiniuose“ paskelbus teismo nutarimą, verslininkas pilietybės neteko. Todėl pareigūnai nustatę tvarka išsiuntė pasą sunaikinimui — pirmadienį prokuratūra pasą perdavė jį išdavusiam pasų po-

skyriui, o trečiadienį jis jau buvo išvežtas naikinti.

Migracijos departamentas artimiausiu metu priims sprendimą dėl J. Borisovo buvimo Lietuvoje, kurį Valstybės saugumo departamentas siūlo paskelbti nepageidaujamu asmeniu.

Premjeras Algirdas Bra-

zauskas antradienį sakė, jog problema „bus išspręsta taip, kaip teisiškai geriau ir patogiau Lietuvai“.

Jeigu žmogus yra įtraukiamas į nepageidaujamų asmenų sąrašą, jam iš pradžių pasiūloma pačiam išvykti iš Lietuvos. To nepadaręs, jis pareigūnų palydimas iki valstybės sienos.

Norvegijos, Estijos.

Palyginti su 2002 metais, pernai gerokai sumažėjo užsieniečių, atvykusių iš JAV ir Kinijos, tačiau padaugėjo atvykėlių iš Ukrainos ir Rusijos.

Už leidimus dirbti Mokesčių inspekcijai 2003 metais pervesta 102,900 litų valstybės rinkliavos.

Europos Sąjungos valstybių narių piliečiams ir jų šeimos nariams užsieniečių įdarbinimo kvota netaikoma.

— 360 lietuvių. Norvegija 2003 metais grąžino 322 lietuvius, užpernai — 274.

Beveik du kartus padaugėjo grąžintųjų iš Ispanijos — pernai šios valstybės pareigūnai išsiuntė 192, užpernai — 102 lietuvius. Padaugėjo grąžintųjų ir iš Prancūzijos — pernai išsiųsti 89 lietuviai, 2002 metais — 59.

Latvija, Baltarusija, Lenkija ir Rusija 2003 metais grąžino atitinkamai 134, 86, 71 ir 24 Lietuvos piliečius.

ma lietuvių, yra tos pačios kaip ir ankstesniais metais — Didžioji Britanija, Vokietija bei Švedija.

Britų migracijos tarnybų pareigūnai, VSAT duomenimis, pernai išsiuntė 2,051 lietuvių, 2002 metais — 1,839. Pernai sumažėjo iš Vokietijos grąžintų lietuvių skaičius: vokiečių pareigūnai išsiuntė 659 Lietuvos piliečius, užpernai — 827. Tačiau šiek tiek padidėjo iš Švedijos grąžintųjų skaičius — pernai į Lietuvą išsiųsti 388, užpernai

— 360 lietuvių. Norvegija 2003 metais grąžino 322 lietuvius, užpernai — 274.

Beveik du kartus padaugėjo grąžintųjų iš Ispanijos — pernai šios valstybės pareigūnai išsiuntė 192, užpernai — 102 lietuvius. Padaugėjo grąžintųjų ir iš Prancūzijos — pernai išsiųsti 89 lietuviai, 2002 metais — 59.

Latvija, Baltarusija, Lenkija ir Rusija 2003 metais grąžino atitinkamai 134, 86, 71 ir 24 Lietuvos piliečius.

negalima teigti, kad įmonės kiekvieną kartą atsisakys suteikti finansavimo paslaugas ir registrą patekusiam skolininkui, tačiau jam tikriausiai reikės pasiaiškinti, kodėl vilkina atsiskaitymus ir neapmoka sąskaitų.

Skolininko duomenys registre atsiranda tada, kai jis, gavęs specialų išpėjamą iš kreditoriaus, nepadengia skolos per 18 dienų. Vėliau padengus skolą, įrašas bazėje lieka 10 metų. Dėl šios priežasties tikimasi, kad ateityje asmenys elgsis apdairiau ir skolas grąžins laiku.

„Vakarų valstybių patirtis rodo, jog po poros metų, kai pradėjo veikti panašūs registrai, darbingų asmenų negrąžinamų skolų smarkiai sumažėjo ir dabar siekia vos 2-3 proc.“, teigė L. Rindzevičienė.

paskaitų kursą, bus išduodamas Sveikatos žinių pažymėjimas.

Paskaitos apie alkoholio ir narkotikų žalą žmogaus sveikatai veikia galės užsiimti sveikatos priežiūros įstaigos ir kiti juridiniai asmenys, turintys licenciją privalomojo sveikatos mokymo veiklai, išduotą Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka, taip pat Europos Sąjungos bei Europos ekonominių erdvės susitarimą pasirašiusių valstybių juridiniai asmenys bei kitų organizacijų Lietuvoje įsteigti padaliniai, turintys teisę užsiimti panašia veikla užsienyje.

Asmenims, išklausiusiems

SAJŪDIS „UŽ ŠVENTUMĄ“ LIETUVOJE

Lapkričio 15 d. Kauno arkikatedroje bazilikoje šv. Mišių metu šešios šeimos iš Kauno, jau metai palaikančios ryšius su judėjimu „Už šventumą“ (Pro sanctitate), išpareigojo prisidėti prie šio sąjūdžio ir siekti šventumo. Lapkričio 16 d. (sekmadienį) po šv. Mišių Kauno arkikatedroje bazilikoje judėjimo dalyvės ses. R. Refalio ir L. Bertrans iš Italijos (šiuo metu gyvenančios Rygoje) Kauno ark. Jaunimo centre supažindino su šiuo judėjimu bei pasidalijo įžvalgomis apie šventumą.

Sąjūdis „Už šventumą“ siekia pažinti, suvokti šventumą, gyventi jo dvasia ir kviesiti į jį visus žmones. 1947 m. ši sąjūdį Romoje įkūrė abatas G. Giaquinta, vėliau tapęs Tivolio vyskupu. Siekiant šventu-

mo iškelti Bažnyčios mokymų pagrįsti keturi principai: išankstinė evangelizacija, evangelizacija, katechizacija, dvasingumas. Sąjūdžio „Už šventumą“ nariai aktyviai dalyvauja vyskupijų ir parapijų veikloje liudydami šventumo prieinamumą kiekvienam ir kviesdami vieną dieną per metus melsti šventumo pasauliui. Sąjūdis veikia įvairiose pasaulio šalyse: JAV, Indijoje, Italijoje, Maltoje, Belgijoje ir kitur. Ses. R. Refalio ir L. Bertrans teigimu, šventumas yra būdas, kuriuo Bažnyčia vykdo savo misiją. Žmonės savo aplinkoje turi sėti Dievo duotą šventumo grūdą. Pasak seserų, kiekvienos šeimos noras siekti šventumo — tai Dievo dovana šeimai.

BŽ, 2003 m. Nr. 22

Mylimai motinai

A † A

BIRUTEI DRUNGIENEI

mirus, sūnų, mūsų kolegą MYKOLĄ su žmona VIDA, dukrą SALMĘ su šeima, sūnus KAROLĮ ir JURGĮ, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liudime.

Metmenų kolektyvas

Santara-Šviesa

A. Mackaus knygų leidimo fondas

A † A

RIMANTUI EIGELIUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo žmonai VIRGINIAI, uošviams DANAI ir VIKTORUI PETKŪNAMS, svainei DANUTEI PETKŪNAITEI ir kartu liudime.

Union Pier lietuvių draugija

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

SIŪLO DARBĄ

CNAs and Companions: We are looking for experienced caregivers (minimum of 2 years with an agency in home health care). Part-time and full time positions available. Driver's license and available car preferred. Must speak English and have work authorization papers. Please call Beth at 312-739-9144.

PRO CARE AGENCY

We are looking for English speaking nannies, caregivers. Live-in/come & go. Call 847-391-4164. 2644 Dempster Str., #205, Park Ridge, IL 60068.

CPA CONSTANTINE
Now Hiring: Estheticians-Nail technicians and massage therapists. Must be licensed or certified. Some English necessary. Location — Batavia— Oak Park— Downers Grove. Please call.: 708-945-8051

ISNUOMOJA

Woodridge išnuomojami 1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg. — \$607; 2 mieg. — \$682. Tel. 630-910-0644, Jana.

III PASAULIO LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTĖS „MES“ 2003 LIETUVOJE

VAIZDAJUOSČIŲ RINKINYS

ANSAMBLIŲ VAKARAS
ŠOKIŲ DIENA
DAINŲ DIENA

Šios profesionaliai paruoštos vaizdajuosės parduodamos rinkinyje arba atskirai po vieną.

Puikl kokybė!

AMERIKOS LIETUVIŲ TELEVIZIJA
VIENINTELĖ AMERIKOJE ĮSIGIJO TEISĘ IŠ LIETUVOS NACIONALINĖS TELEVIZIJOS OFICIALIAI RODYTI IR PLATINTI ŠVENTĖS VAIZDAJUOSTES.

KREIPKITĖS TELEFONU 708-839-9022

Žiūrėkite Amerikos Lietuvių Televizijos laidas ketvirtadieniais ir sekmadieniais nuo 7 v.v. iki 8 v.v. per WFBT Čikagos 23 kanalą.

A † A NATALIJA STUKIENĖ LATOŽAITĖ

Išsvarginta sunkios vėžio ligos mirė 2004 m. sausio 7 d., sulaukusi 46 metų.

Gimė Čikagoje, augo Cicero priemiestyje.

Nuliūdime liko: vyras Edmundas, dvi dukros Justina ir Maira, tėvai Regina ir Bronius Latožai, brolis dr. Kastytis Latoža su žmona Gražina ir jų duktė Ingrida su vyru Jonu Korsakai, sesuo Rita su vyru Joe Bagley ir jų duk. Lana, uošviai Leonida ir Donatas Stukai ir Andrius Floridoje, Natalijos krikšto tėvai Milda Rukuižienė, gyvenanti Naperville ir Vytautas Lapatinas, gyvenantis Seattle, taip pat giminės ir draugai Lietuvoje, Amerikoje, Australijoje ir Kanadoje.

Atsisveikinimas įvyks penktadienį, sausio 9 d. nuo 3 v. p.p. iki 8 v.v. ir šeštadienį, sausio 10 d. nuo 9:30 v.r. iki 10 v. r. Religinės apeigos įvyks šeštadienį, 10 val. ryto First United Methodist Church of Downers Grove, 1032 Maple Ave. Tel. 630-968-7120.

Vietoje gėlių, aukoti „Avon Breast Cancer Crusade“. Laidotuvės bus privačios Švento Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuliūdę artimieji

A † A VACYS ŠALTIS

Mirė 2004 m. sausio 5 d.

Gimė 1923 m. rugsėjo 3 d.

Nuliūdę liko: žmona Lore Šaltis, vaikai Rene Dainis ir Walter Šaltis, zentas Steven Dainis, sesuo Zina Zdanaušienė, anūakai Monika ir Heidi Holtz, Anthony ir Daniel Dainis, proanūakai Medeleine Wohl ir Angelika Gonzales.

Velionis pašarvotas penktadienį, sausio 9 d. nuo 10 v.r. iki 12 v. p.p. Damar laidojimo namuose, 7861 S. 88th Ave., Justice, IL.

Po atsisveikinimo apeigų a.a. Vacys bus palaidotas Tautinėse lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Damar F.H. Tel. 708-496-0200.

Draugo fondo garbės nariui

A † A PETRUI KLORIUI

iškeliavus į amžinybę, nuoširdžiai užjaučiame žmoną — garbės narę JADVYGĄ, dukras ONĄ ir ŽIVILĘ, sūnus KESTUTĮ ir VYTAUTĄ, jų šeimas ir artimuosius.

Draugo fondas

PRIMAME SIUNTIUS LĖKTUVIŲ IR LAIVU

Dienraščio „DRAUGAS“ patalpose
4545 W. 63 Str., Chicago, IL 60629

TEL: 1-800-772-7624

Šiaurinėje dalyje — 699 Livley Blvd. Elk Grove Village, IL 60007
TEL: 1-800-262-3797.

BALTIA EXPRESS

PASLAUGOS

Medžio darbai, elektra, santechnika, grindys, dažymas... Aukšta darbų kokybė, žemos kainos

ŽILVINAS VENCIVUS
contractor

ZIL CONSTRUCTION

312-388-8088;
773-581-5920

TAISOME SKALBIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS.
H. DECKYS
TEL. 773-585-6624.

A&S Šildymas Šaldymas
6556 S. Kedzie Chicago, IL 60629
Prekyba, instaliavimas, aptarnavimas

— Licensed — Bonded — Insured

24 val. per parą
7 dienos per savaitę

FREE ESTIMATE
773-778-4007
773-531-1833

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Sausio 13-osios – Lietuvos Laisvės aukų atminimą ir pagerimą sekmadienį, sausio 11 d. Jaunimo centre rengia ALTO Čikagos skyrius. 10:30 v.r. Mišios Tėvų jėzuitų koplyčioje ir aukų atminimas Jaunimo centro M. K. Čiurlionio galerijoje. Visus kviečiame dalyvauti.

Šauniasias 2004 metų pokylis sparčiai artėja! Pasaulio lietuvių centro vadovybė kviečia visus į puotą „Rio“, kuri vyks vasario 7 d. PLC. Jau pats laikas kviesti draugus ir organizuoti status. Užsakymus priima Regina Griskelienė, tel. 630-655-2485.

„Draugo“ darbuotojai labai dėkingi visiems, atsiliepusiems į prašymą užprenumeruoti dienraštį, kaip kalėdinę dovaną. **Marija R. Andrijonaitė** užpeneruavo „Draugą“ seneliams į California Garden Nursing Center, esantį Čikagoje. Ši auka – prasmingas poelgis, suteikiantis laimės pagyvenusiems žmonėms visus ateinančius metus.

Amerikos lietuvių meno draugija praneša, kad fotomenininkų Eugenijaus Butėno ir Romualdo Požerskio paroda „Rytoj nebus vakar“ praeisima iki vasario 2 d. Nemačiusieji turi puikią galimybę apsilankyti Jaunimo centre įsikūrusioje Čiurlionio meno galerijoje ir pasigėrėti menininkų darbais. Anot parodos kuratorės Laimos Plioplys, „fotografija turi nelengvą užduotį papasakoti istoriją, atskleisti žmogaus trapumą, džiaugsmą ar nusivylimą viename sustingusiame laiko kadre“. Ateikite ir pamatykite, ką mums byloja istorija!

„Vaiko vartai į mokslą“ metinis pranešimas visuomenei įvyks 2004 m. sausio 11 d., po 11 v.r. šv. Mišių „Bočių mėje“. Susirinkime bus kalbama apie praeitų metų atliktus darbus Lietuvoje, apie dabartinius ir būsimus darbus bei planus ateitčiai. Pranešime dalyvaus ir jaunimas, dirbęs kartu su organizacija „Vaiko vartai į mokslą“. Apsilankę svečiai galės pasivaikinti pyragais ir kavute.

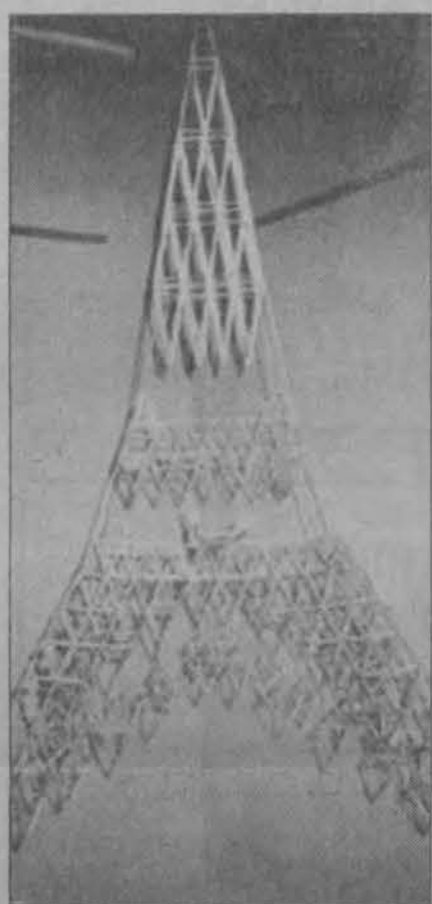
„Drauge“ veikiančioje įdarbinimo agentūroje užsiregistravo daug žmonių, kurie gali, moka ir turi gerų rekomendacijų prižiūrėti pagyvenusius žmones bei ligonius. Yra žmonių, kurie turi medicininį išsilavinimą. Visus, kuriems reikia pagalbos, prašome kreiptis tel. 773-585-9500 į Valentą.

margutis2@bcglobal.net – šiuo elektroninio pašto adresu galite rašyti „Margučio II“ radijo laidų darbuotojams arba skambinti tel. 773-476-2242. „Margučio II“, pačios seniausios lietuviškos radijo laidos JAV, galite klausytis per WCEV radijo stotį 1450 AM banga kasdien, išskyrus šeštadienį ir sekmadienį, 8 val. v. „Margučio 2“ studija įsikūrusi 2711 W. 71st. Street, Chicago, IL 60629.

LB Tarybos nariai, Brighton Parko, Cicero, Lemonto, Pietvakarių, East Čikagos LB apylinkių valdybų nariai, bei visi kiti bendruomenininkai, o taip pat naujai atvykę tautiečiai kviečiami į „JAV LB penki dešimtmečiai“ knygos suktuves – koncertą sausio 18 d., sekmadienį, 3 v.p.p. vykiantį Jaunimo centro Čiurlionio meno galerijoje.

STEBUKLINGAS SODŲ PASAULIS

„Rugio šiaude, tu saulės plaukai, išskleisti rugiagėlei įsisiegti arimų paausiuosna. Soties lopšį, su duonos keliuone nuo lauko ligi burnos. Dievo karvytės sūpynės su kilsmu aukštyn – arčiau dangaus. Ir pagalvis ėriuko sapnui viduržiemio. Rugio šiaude, tu, net sutryptas po kanopomis, dar tarnauji bulvės gyvasčiai – ji varnsna užversta kvėpuoja pro stebuklingą tavo vamzdelį ir kildina šaknimis bulvienoju aksomą. O tikru stebuklo virsmu tu tampi žmogaus rankose – skrybėlė nuo atokaitos atsiginti, sėtuve grūdo kelionei ariman ir kvapniu kubilėliu grūdo aukšui priglausti. Eglės šakelių žalumoj žemės auksu žiburiuoja iš tavųjų stiebelių su narstyti žaisleliai ir lyg visą žemiškosios kelionės esybę – soties, pilnatvės, sutarimo – apjungdamas, su žmogaus rankų pagalba tampi daugiasieniū narstiniu – sodu“.

Tokia malda rugio šiaudui nuskambėjo gruodžio 20 d. vakarą Lietuvių dailės muziejuje Lemonte atidaromoje šiaudinių vėrinų parodoje. Šios parodos autorės, seserys tautodailininkės iš Šakių, Jūratė Šnipienė ir Saulena Valatkaitienė, pasipuošusios tautiniais rūbais, maloniai bendravo su visais, kurie prieš šventės surado valandėlę laiko atvykti į parodos atidarymą. Tikro šiaudo vėriniais čia jau buvo domėtasi ir anksčiau, bet iš Lietuvos juos atgabenti yra labai sudėtinga, tiesiog neįmanoma. Jau trejetą metų buvusi Saulenos dėstytoja Vilniaus Pedagoginio universitete Rūta Sidabras kalbino tautodailininkes surengti Amerikos lietuviams parodą. Bet pirmą kartą šį rudenį, Lietuvių dailės muziejaus direktorės Dalios Šlenienės kvietimu, jos negavo leidimo atvykti. Tik iš antro karto, gavus JAV LB Kultūros tarybos kvietimą, ši svajonė išsipildė. Tada kelionei ruoštiis padėjo ir Jūratės vaikai: penkiolikmetė Agnė vėrė mažus sodelius – žaislus eglutei, o jaunesnieji Povilas ir Ignas – girliandas. Čia, Munsteryje, Rūtos ir Kęstučio Sidabrų namuose, dvi savaites nuo ankstyvo ryto iki vėlaus vakaro tautodailininkės savo atsivežtus tėviškes laukų rugių stiebelius matavo, karpė, rušiuvo ir vėrė įvairiausių konstrukcijų sodus. Ši kūryba yra nepaprasta tuo, kad, pradedant mažą daugiasienę gardelę, galima suverti vis kitokius ir skirtingų konstrukcijų bei dydžių vėrinius. Saulena labiau veria mažesnius sodus. Ji dirba trijose mokyklose chemijos ir technologijų mokytoja. Po pamokų turi šiaudinių dirbinių būrelį, kuriame moko šio meno paslapčių ir jau turi savo

Su Juozu ir Daila Liubinskais, išigijusiai šį sodą. Kairėje – autorė Jūratė, dešinėje – Saulena.

mokinių pasekėjų, besidominciu ne tik vėriniais iš šiaudų, bet ir įvairiausiai rankdarbiais: nėriniais, karpiniais iš popieriaus, peltakiais ir kt. Saulenos septynmetė dukra Viktorija ir vyras Romas taip pad domisi šia kūryba ir padeda bei sudaro sąlygas dalyvauti įvairiuose renginiuose, ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje.

Vyresniosios sesers Jūratės tikrasis darbas su šiuo pomėgiu nesustijęs, tačiau namuose jai jau padeda visi trys vaikai, kurie sukuria ir savo dirbinius iš šiaudų, kartu važiuoja į mugės, parodas, amatų ir menų dienas mokyklose. Jai labiausiai patinka kurti didžiulius sodus, primenantius bažnytinis sietykus. Vyras Viktoras dirba agronomu ir rūpinasi geru javų derliumi.

Parodos lankytojus ir televiziją stebino vėrinų dydis, lengvumas ir šiaudų plonumas. Daugelis stebėjosi, iš kur menininkės surinko tokius šiaudus, ar jie tikrai natūralūs ir per kiek laiko galima suverti tokius unikalius vėrinius.

Kai kurie šios parodos darbų modeliai jau buvo sukurti namuose ir iš anksto paruošti šiaudai suverimui, nes šiaudų sukarpymas užima labai daug laiko. Parodoje eksponuojama daugiau kaip šimtas kūrinių, pradedant nuo mažiausio kalėdinio žaislelio iki 1,5 metro aukščio sudėtingų erdvinų kompozicijų. Sodai – vestuvių simboliai. Jie puošiami paukšteliais, angelėliais, vainikėliais, kutais, molio karoliukais, linų galvenom ir įvairiausiai džiovintais lauko žolynais. Senovėje sodai turėjo magišką reikšmę. Vestuvių dieną jaunosios svita atsigabendavo tokį sodą, linkėdama, kad šeima būtų laiminga ir vaisinga. Jei pakabintas sodas palubėje supasi, vadinasi, gyvastingas, jame įsikuria gerumo dvasia ir saugo dviejų žmonių šeimyninę jungtį.

Kalbėdamos apie savo darbų parodas Lietuvoje, Saulena ir Jūratė prisiminė didžiausią ir labiausiai vykusį kūrinių iš šiaudų – daugiau kaip dviejų metrų aukščio karūną javųpjūtei, kurią suvėrė ir išpuošė

praeitą vasarą netoli Šakių esančiame Zylpių dvare tautodailininkų plenero metu. Apie tautodailininkų kūrybą ir surengtas parodas rašė ir Lietuvos spauda, nes, kaip sakė Lietuvos Tautodailininkų sąjungos Kauno skyriaus pirmininkas J. Jezerskas, tokio dydžio kūrinių dar neteko matyti, važinėjant po Lietuvos tautodailininkų parodas. Šių menininkų sodai džiugina ne tik dailės salonų lankytojus Vilniuje. Praeitais metais jie buvo išvežti į Miuncheno parodą – muge. Kaip sako liaudies išmintis, sodai sugeria neigiamą žmogaus energiją, todėl kiekvienuose namuose palubėje turėtų sukristi po sodą.

Čia, Amerikoje, sukurtais darbais, parodos organizavimu ir įvertinimu, naujom pažintim tautodailininkės labai džiaugiasi ir viliasi čia vėl kada nors sugrįžti. Už pagalbą ir rūpestį jos dėkingos Rūtai ir Kęstučiui Sidabrams bei buvusiam savo kraštiečiui Juozui Neverauskui.

Birutė Vilutienė

„DRAUGE“ BIČIULIŠKAI SUTIKTAS NAUJAS PRIEDAS „BIČIULYSTĖ“

Laimingos „Biculiystės“ priedo bendradarbės – redaktore L. Tautkuvienė (kairėje) ir žurnalistė Stefa Tamoševičienė.

Abi nuotr. Jono Kuprio

Šiais metais „Draugo“ dienraštis švęs savo 95-ąjį jubiliejų. Netrumpas laiko tarpas. Tačiau, tai visai nereikia, kad dienraštis nuseno, neatitinka jaunimo dvasios. Airopat. Jis įdomus, modernus, straipsniais bei reportažais atspindintis lietuvių bendruomenės veiklą, aktualijas, švietimą bei kultūrą, einantis koja kojon su šios dienos gyvenimu, jaunimu, ir augančia lietuvių karta!

Praeitais ir šiais metais „Drauge“ įgyvendinta daug naujų ir įdomių sumanymų. Vienas jų, leisti „Biculiystės“ puslapį atskiru – 4 puslapių – „Draugo“ priedu!

Su trečiadienio „Draugo“ laikraščiu skaitytojai gavo ir „Biculiystės“ priedą, kurį, kaip ir buvusį puslapį redaguos žurnalistė Ligija Tautkuvienė.

Į priedo suktuves susirinko daug svečių, norėjusių palinkėti priedo redaktorei L. Tautkuvienėi, bei jos kūrinių kolektyvui sėkmės įgyvendinant sumanymus. „Draugo“ vyr. redaktore Danutė Bindokienė sakė, kad nauji bei įdomūs sumanymai visuomet naudingi skaitytojui, galinčiam pasirinkti iš daugybės siūlomų rubrikų. O „Draugo“ valdybos pirmininkė Marija Remienė džiaugėsi, kad „Draugas“ – visa apimantis

laikraštis, kuriame kasdien gali rasti kiekvieno skaitytojo skoni atitiksiančias temas, straipsnius ar reportažus. Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius, neseniai grįžęs iš Lietuvos, sakė, kad „Draugas“ stebina tuo, kad metams bėgant ne sensta, o jaunėja, atsinaujina, tuo džiuginamas viso pasaulio lietuvių. Amerikos lietuvių televizijos vadovas Arvydas Renekis mano, kad tobulejimui ribų nėra, pats besiruošias įgyvendinti naują projektą lietuvių televizijoje.

Nauju „Biculiystės“ priedu džiaugėsi ir kūrinių kolektyvas. Redaktore Ligija Tautkuvienė, įtraukusi į šią

veiklą sūnų Adomą, kuris, beje, mokosi profesionalaus grafiko specialybės, džiaugėsi, kad turi patikimų kompetingų žmonių komandą. Viena iš „Biculiystės“ priedo bendradarbių – žurnalistė Stefa Tamoševičienė. Skaitantiems lietuvišką spaudą ji jau žinoma iš straipsnių „Info tilte“. Ji laiminga galėjusi grįžti prie to darbo, kurį atlikti moka geriausiai – rašyti. Palinkėjime jiems sėkmės.

O tiems, kurie nėra skaitę „Biculiystės“, linkiu atkreipti dėmesį į šį naują „Draugo“ priedą. Gal tai yra kaip tik tai, ko jūs ilgai ieškojote?!

Vitalija Pulokienė

Pasijūreiti ir pasveikinti pirmąjį istorinį „Biculiystės“ numerį atvyko LR generalinis konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius bei „Draugo“ vyr. redaktore Danutė Bindokienė. Nuotraukoje iš kairės: žurn. S. Tamoševičienė, A. Daunoravičius, D. Bindokienė ir „Biculiystės“ redaktore L. Tautkuvienė.

DAINŲ IR ŠOKIŲ ŠVENTĖS VAIZDAJUOSČIŲ PERŽIŪRA

Nacionalinės dainų ir šokių šventės yra ypatinga ir unikali lietuvių tautinės tapatybės dalis. Tradicinės dainų ir šokių šventės Lietuvoje rengiamos nuo 1924-ųjų, kas ketveri metai. Paprastai šventė trunka septynias dienas ir joje dalyvauja tūkstančiai šokėjų ir dainininkų, šventiniai renginiai pritraukia gausybę žiūrovų.

Lietuvoje organizuojama dainų ir šokių šventė turi gilią tradiciją, kurios susiformavo XIX a. Centrinėje Europoje. Tuo metu išpopuliarėjo spontaniški liaudies karnavalai, vaidinimai, poezijos turnyrai, kurie ilgainiui tapo organizuotais festivaliais bei šventėmis. Tuo pat metu Vokietijoje ir Šveicarijoje pradė-

tos rengti dainavimo varžybos, kuriose rungdavosi aukšto meistriškumo atlikėjai.

Vis dėlto tose šalyse, kuriose atsirado dabartinių dainų švenčių pirmtakės, ilgainiui dainų ir šokių festivaliai išnyko. Tačiau Pabaltijo vokiečiai šias tradicijas atnešė į Lietuvą ir aplinkines šalis. Čia dainų ir šokių šventės greitai prigijo, tapo labai populiarios ir peraugo į tradicinius renginius.

Balzeko lietuvių kultūros muziejaus Audiovizualinis skyrius ir Amerikos lietuvių prekybos rūmai visus nuosirdžiai kviečia į Dainų ir šokių šventės 2003 vaizdažuosčių peržiūrą.

Penktadienį, sausio 9 d.,

7-9 v.v.: Pirmoji dalis – Ansamblių vakaras.

Penktadienį, vasario 13 d., 7-9 v.v.: Antroji dalis – Šokių diena.

Penktadienį, kovo 12 d., 6:30-9:30 v.v.: Trečioji dalis – Dainos diena.

Įėjimas nemokamas. Balzeco lietuvių kultūros muziejus, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629.

Muziejus dirba kasdien nuo 10 val. r. iki 4 val. vakaro. Sponsored in part by Illinois Art Council, City Arts, ECPS.

Del platesnės informacijos prašome kreiptis į Ritą telefonu: 773-582-6500.

R. Janz

SKELBIMAI

• Namams pirkti paskolos duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.

• FANTASTIKA! TO DAR NIEKAD NEBUVO! Tik 15,9 cento skambinant į Lietuvą, 4,9 cent JAV bet kada. Jokių papildomų mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokiųbiškiausias ryšys. Kreipkitės vakarais lietuviškai į DIAL NOW atstovą su 9 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0556. Naudodami DIAL NOW paslaugas, tuo pačiu rimate išvengti lietuvišką žiniasklaidą. DIAL NOW – patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!

Nuo šiol KORTELES skambinimui į Lietuvą nusipirksite „DRAUGE“!

\$5

Simple Eastern EUROPE Illinois

ANYWHERE in the WORLD 300 LOCAL or TOLL FREE ACCESS